Ազգ
Azg
18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2004 ՇԱԲԱԹ 164(3095)

Բուշն ու Քերին առաջատար՝ տարբեր հարցախույզներում

«Գալուպ» հարցախույզների մասնագիտացած ընկերությունը երեկ հրապարակեց Մ. Նահանգների նախագահական երկու թեկնածուների՝ Ջորջ Բուշի եւ Ջոն Քերիի վարկանիշները նախորդ օրվա դրությամբ: Հարցվածների 55 տոկոսն իր նախընտրությունը տվել է գործող նախագահին, մինչդեռ Քերիին իր կողմնակցությունն է հայտնել 42 տոկոսը: Մնացյալ 3 տոկոսը բաժին է հասել մյուս թեկնածուներին, որոնց անունն ամերիկացիների ճնշող մեծամասնությունը չգիտի եւ միայն քվեարկության օրը դրանց հանդիպում է քվեաթերթիկներում: Նրանց մեջ սովորաբար լինում է նաեւ սոցիալիստ թեկնածուն:

Բոլորովին այլ արդյունք է գրանցվել մեկ ուրիշ՝ «Փյու» ընկերության անցկացրած հարցախույզում: Գրեթե նույն ժամանակաշրջանում անցկացված հարցման արդյունքներով առաջատարը Ջոն Քերին է՝ 47 տոկոսով, մինչդեռ Բուշն այդ պարագայում ստացել է ամերիկացիների 46 տոկոսի զորակցությունը:

Ի՞նչ են անում համանախագահները, երբ երկար բանակցում են Քոչարյանն ու Ալիեւը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ղազախստանի մայրաքաղաքում սեպտեմբերի 15-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների երրորդ հանդիպումը: Ռոբերտ Քոչարյանն ու Իլհամ Ալիեւը կարող էին եւ չհանդիպել, եթե չլիներ ԱՊՀ գագաթաժողովը: Դեռ հայր Ալիեւի ժամանակից ավանդույթ է ձեւավորվել. երբ տեղի է ունենում միջազգային որեւէ ֆորում եւ դրան մասնակցում են Հայաստանի ու Ադրբեջանի ղեկավարները, ապա նրանք Ղարաբաղի հարցով բանակցելու առիթը բաց չեն թողնում:

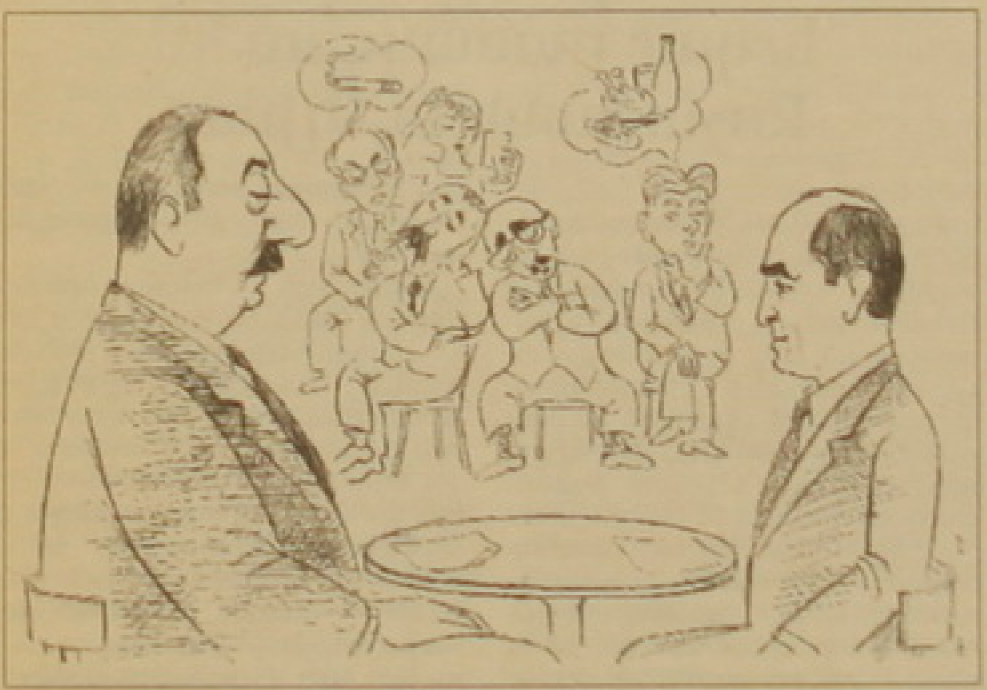

Աստանայում Քոչարյանն ու Ալիեւը բանակցեցին երեք տարբեր ձեւաչափերով ու բավականին երկար: Նախագահների առաջին շփումը տեւեց մոտ երկու ժամ, առաջին 15 րոպեները՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների ներկայությամբ: Երկրորդ հանդիպումը կայացավ առաջինի ավարտից հետո՝ Ռուսաստանի նախագահի մասնակցությամբ: Վլադիմիր Պուտինի ներկայությամբ ավելի քան 1,5 ժամ բանակցելուց հետո Քոչարյանն ու Ալիեւը «կռիվը» շարունակեցին Յուրի Մերզլյակովի, Սթիվեն Մանի եւ Անրի Ժակոլենի ներկայությամբ:

Բանակցությունների մանրամասների մասին ամենաարժեքավոր տեղեկությունը հաղորդեց Հայաստանի նախագահը. «Հաջողություններով պարծենալ չենք կարող, բայց գլխավորն այն է, որ կարգավորման գործընթացն առաջ է գնում կառուցողական հունով: Մենք ի վիճակի ենք հանգիստ եւ համբերատար քննարկել շատ բարդ խնդիրներ, որոնք մենք ժառանգել ենք եւ մտադիր ենք լուծել»:

Տես էջ 2

ԵՐԵՔՈՒԿԵՍ ՏԱՐԻ ՄԵՋ

Սամվել Բաբայանին ներում է շնորհվել

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Արկադի Ղուկասյանը սեպտեմբերի 17-ին քննության է առել դատապարտյալների ներման խնդրագրերը: Համաձայն նախագահի հրամանագրի ներում է շնորհվել 13 հոգու: Մասամբ ներում է շնորհվել 22 դատապարտյալների: Մերժվել է ներում շնորհել 16 հոգու, հաշվի առնելով նրանց կատարած հանցագործությունների ծանրությունը:

Ինչպես հայտնում են ԼՂՀ նախագահին առընթեր տեղեկատվության գլխավոր վարչությունից, ԼՂՀ նախագահի հրամանագրով ներվածների թվում են Սամվել Բաբայանը եւ Էրիկ Փարամազյանը:

Հիշեցնենք, որ ԼՂՀ պաշտպանության նախկին նախարար եւ պաշտպանության բանակի նախկին հրամանատար Սամվել Բաբայանը դատապարտված էր 2000 թ. մարտի 22-ին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի դեմ մահափորձի կազմակերպման մեղադրանքով: Էրիկ Փարամազյանը դատապարտված էր նույն գործով:

Հի՞ն, լա՞վ օրեր...

Անընդունելի ձեւակերպումներ Թերի Դեւիսի զեկույցում

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի քաղաքական հարցերի մշտական հանձնաժողովի սեպտեմբերի 15-ի նիստին Միացյալ Թագավորության պատվիրակ Դեյվիդ Ատկինսոնը նշանակվել է Լեռնային Ղարաբաղի հարցով զեկուցող: Նույն նիստում նաեւ լսվել է նախորդ զեկուցող՝ սեպտեմբերի 1-ից ԵԽ գլխավոր քարտուղարի պաշտոնը ստանձնած Թերի Դեւիսի զեկույցը: Ըստ հրապարակումների, զեկույցը պարունակել է ոչ հայանպաստ որոշ ձեւակերպումներ:

ԵԽ ԽՎ-ում Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար, ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը Երեւան վերադառնալուն պես սեպտեմբերի 17-ին հանդիպեց լրագրողների հետ: Նա հաստատեց անընդունելի ձեւակերպումների առկայությունը՝ ներկայացնելով որոշ մանրամասներ: Միաժամանակ նա վստահեցրեց, որ այսօր հիշյալ զեկույցը որեւէ իրավական ուժ չունի եւ ընդամենը զեկուցողի կարծիքն է: Ըստ բանախոսի, հայկական կողմը պետք է հետագայում համապատասխան աշխատանք ծավալի, որպեսզի նոր զեկուցողի զեկույցը պատշաճ եւ ընդունելի լինի:

Տես էջ 2

«Հայերի համագումար Եվրոխորհրդարանում»

Այս խորագրով սեպտեմբերի 16-ին Բրյուսելից Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման նոր նախաձեռնության մասին է տեղեկացնում թուրքական «Ռադիկալ» թերթը: Ֆրանսիացի սոցիալիստ խորհրդարանականներին պատկանող այս նախաձեռնությունը «Ռադիկալը» համարում է «Ցեղասպանության հարցը վերստին Եվրոխորհրդարանի տանիքի ներքո քննարկելու նոր առիթ» եւ դրա ստեղծումը պայմանավորում եվրոպահայերի առաջին համագումարով, որը նախատեսվում է հոկտեմբերի 18-19-ին գումարել Բրյուսելում:

«Թեեւ համագումարի օրակարգում, գրում է «Ռադիկալը», եվրոպահայերի մշակույթի եւ ինքնության, Հայաստան-Եվրամիություն հարաբերությունների խնդիրներն են, սակայն դա, ստացված տեղեկությունների համաձայն, խոչընդոտ չի լինելու ցեղասպանության պնդումները լայնորեն քննարկելու համար: Միաժամանակ ենթադրվում է ԵՄ-ի տարբեր կազմակերպությունների մասնակցությունը եվրոպահայերի ֆորումի գլխավորությամբ հրավիրվող այս համագումարին»:

Հ. Չ.

Հայ պատգամավորները Բաքվում կմասնակցեն ՆԱՏՕ-ի սեմինարին

ԲԱՔՈՒ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի ներկայացուցիչների մասնակցությունը նոյեմբերի 26-28-ը Բաքվում նախատեսված ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովի «Ռոուզ-Ռոութ» սեմինարին չեղյալ չի հայտարարվել, հաղորդում է Բաքվի «525» թերթը՝ վկայակոչելով ՆԱՏՕ-ի ԽՎ-ում ադրբեջանական պատվիրակության ղեկավար, Միլի մեջլիսի փոխնախագահ Զիյաֆեթ Ասգարովին: Ըստ նրա, հայ խորհրդարանականները զինվորականներ չեն, եւ նկատի առնելով, որ նրանք քաղաքացիական անձինք են, նրանց այցը Բաքու լուրջ բողոքի պատճառ չի դառնա: Սեմինարը, որ դեռ 2003 թվականից է հետաձգվել, կանցկացվի Hyatt-Park հյուրանոցում, որն ընտրել է հենց ՆԱՏՕ-ի ԽՎ-ի ղեկավարությունը Բաքվում գտնվելու ժամանակ:

Դեպի լեռն Արարատ...

Վահագն Գուրզադյանը եւ Սվեր Աարսեթը կրկնեցին Պարրոտ-Աբովյան երթուղին

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Այս տարվա օգոստոսի 10-ին Անգլիական թագավորության աստղագիտական միության անդամներ Վահագն Գուրզադյանը եւ Սվեր Աարսեթը հաղթահարեցին դեպի բիբլիական Արարատ տանող բարձունքը: Աարսեթին հաջողվեց հասնել 3800 մ նշաձողին, իսկ Գուրզադյանը հասավ լեռան գագաթը: 175 տարի անց նրանք կրկնեցին Հայկական լեռնաշխարհին դիմահայաց լանջով 1829 թ. Պարրոտ-Աբովյան գիտարշավի կատարած պատմական երթուղին:

Տասնամյակներ շարունակ՝ 1920 թվից, լեռան հյուսիսային տարածքը, որտեղից սկսվել է այս ուղեւորությունը, հանդիսանում է փակ (ռազմական) գոտի, օտարերկրացիների մուտքը արգելված է: Վահագն Գուրզադյանի եւ Սվեր Աարսեթի դեպի Արարատ թույլտվությունը արտոնեցին թուրքական ռազմական իշխանությունները, ընդգծելով, որ այն արվում է ի գնահատումն նրանց գիտական գործունեության:

Քանդված հայկական եկեղեցի Արարատի հյուսիս-արեւմտյան լանջին՝ 2100 մ բարձրության վրա:

Անգլիացի գիտնական Ս. Աարսեթն աշխարհի խոշորագույն մասնագետներից է գալակտիկաների դինամիկայի մոդելավորման ասպարեզում: Քեմբրիջի համալսարանի իր աշխատասենյակում է գտնվում հայտնի գիտնականի համար ճապոնացիների ստեղծած Մեծ Բրիտանիայի ամենաարագ համակարգիչը: Աշխարհի գիտական կենտրոններում գալակտիկաների դինամիկան հետազոտող ծրագրերը այդպես էլ կոչվում են՝ Աարսեթի կոդեր:

Տես էջ 4

ԱԶԳ **Ընթացիկ**

ԱԴ համաժողովի նպատակը

«Արդարություն» դաշինքը հավաքվել է այս երկիրը հայրենիք դարձնելու համար»

«Արդարություն» դաշինքի սեպտեմբերի 8-ին խոստացած իշխանությունների մեղադրականը երեկ ներկայացվեց դաշինքի ակտիվի համաժողովում:

«Ապօրինի վարչախմբի իշխանության երկարաձգումը սպառնում է հայ ժողովրդի շահերին: Երկիրը ճգնաժամից դուրս բերելու նախապայմանը Ռ. Քոչարյանի վարչակազմի հեռացումն է իշխանությունից եւ համակարգային փոփոխությունների իրականացումը: Մենք մեղադրում ենք նրան՝ ավտորիտար, կոռումպացված, կլանային եւ ֆեոդալին համակարգ ստեղծելու համար»: Այս նախաբանն ունեցող 5 էջանոց մեղադրականի 37 կետերի թերեւս կեսում նշված է Ռոբերտ Քոչարյանի անունը: Մեղադրականով «Արդարություն» դաշինքը հաստատեց, որ չի փոխել իր պահանջներն ու նպատակը: Այսինքն՝ եւս մեկ անգամ խոսվեց ինչի մասին, իսկ ինչպեսի՝ մարտավարության մասին նույն հստակությամբ չխոսվեց: Ստեփան Դեմիրճյանը հայտնեց միայն. «Ընդդիմության մարտավարությունը մեկն է՝ չընկճվել, դեմքը չկորցնել: Եվ մենք համոզված ենք, որ հաղթելու ենք: Մեր հասարակությունն ի վերջո իր ապագայի համար պայքարում հաղթելու է»: Ընդդիմության հաջորդ քայլը, Դեմիրճյանի հավաստմամբ, լինելու է բազմաբնույթ գործունեությունը, որը ներառելու է ամեն ինչ: Ուղենիշները կորցրած ընդդիմության մասին խոսքն անգամ Դեմիրճյանը բացառեց եւ ընդգծեց, որ ընդդիմությունը միշտ էլ ապավինել է հասարակությանն ու առաջնորդվել պատասխանատվության զգացումով, իսկ մանդատների եւ մյուս խնդիրներում միակ դատավոր համարել եւ համարում է միմիայն ժողովրդին: Ժողովրդի ներկայացուցչից հենց համաժողովի ընթացքում, Արամ Գասպարի Սարգսյանի հավաստմամբ, ստացված գրությամբ էլ հիշեցվել էր. «Մենք ձեզ ընտրել ենք, որ աշխատեք խորհրդարանում»: Սարգսյանը հավաստեց, որ աշխատում են՝ փաստելով ընթացիկ նստաշրջանի օրակարգ ներառված դաշինքի ներկայացրած 35 օրինագծերը, որոնց մեծ մասը հեղինակել է Վիկտոր Դալլաքյանը: Վերջին փաստը ներկաները ողջունեցին բուռն ծափահարությամբ: Երկարատեւ եւ բուռն ծափահարություններով էին ընդունվում նաեւ ելույթները:

Ներկաների ոգեւորության մեծագույն դրսեւորումը եղավ Ստեփան Դեմիրճյանի եւ Արամ Զավենի Սարգսյանի ելույթների կապակցությամբ: Վերջինիս ելույթի նախաբանը՝ «Երբ կինը չի տեսնում Հայաստանում տղամարդ, ես դա հասկանում եմ, բայց ամբողջ խնդիրն այն է, որ տղամարդն է Հայաստանում տղամարդ որոնում», ընդունվեց ոչ պակաս ոգեւորությամբ: Հետո բանախոսը փաստեց, որ երկիրն այնքան ժամանակ կարող է գտնվել անցումային շրջանում, քանի դեռ չգիտի, թե ուր է հասնելու: Մինչդեռ, Սարգսյանի համոզմամբ, ՀՀ ներկայիս իշխանություններն ապրիլի 12-ի լույս 13-ի գիշերը զրկեցին իրենց այս քաղաքի որեւէ փողոցում տուն ունենալու եւ այս երկրում ապրելու իրավունքից: Սարգսյանը հավաստեց, որ ՀՀ յուրաքանչյուր քաղաքացու համար նորմալ մարդկային կյանք ապահովող փոփոխություններ իրականացնելու, երկիրը հայրենիք դարձնելու համար է հավաքվել «Արդարություն» դաշինքի ակտիվը: Այդ փոփոխություններն իրականացնելու նախապայմանը բանախոսը համարեց ողջ հասարակության իրական համախմբումը: Եվս մեկ անգամ եւ արդեն ոչ միայն Արամ Սարգսյանը, այլեւ թերեւս ընդդիմության երեկ համաժողովում ելույթ ունեցած բոլոր ներկայացուցիչները հիշեցրին, որ ՀՀ յուրաքանչյուր քաղաքացուց են կախված երկրի ճակատագիրը եւ արժանապատիվ ապագան: (Նշեցին, որ պետք չէ ասվածն ընկալել պատասխանատվությունից հրաժարվելու փորձ): Իսկ դրա սկիզբը դնելու համար դաշինքը կարեւորում է քաղաքական հետապնդումների եւ բռնությունների դադարեցումը, դաշինքի հանդեպ հարուցված քրեական գործերի հեղինակներին պատասխանատվության ենթարկելը, հանրապետության տարածքում ազատ տեղաշարժվելու, հանրահավաքներ, երթեր, ցույցեր անցկացնելու իրավունքի իրականացումը, ընտրական կեղծիքների եւ այլ ապօրինությունների կազմակերպիչներին եւ հեղինակներին, ապրիլի 13-ին ցուցարարների նկատմամբ բռնարարքների եւ վայրագությունների մեղավորներին պատասխանատվության ենթարկելը եւ հանրապետության նախագահի վստահության հանրաքվեի անցկացումը երաշխավորող օրենսդրական փոփոխությունների կատարումը եւ հանրաքվեի իրականացումը:

Ասվածը ներառող 7 կետից բաղկացած հայտարարությունն ընդունվեց երեկ «Արդարություն» դաշինքի ակտիվի համաժողովում: Համախմբման կարեւորությունն ընդգծելով եւ կոչ անելով հասարակությանը, դաշինքի ներկայացուցիչները, մասնավորապես Ստեփան Դեմիրճյանը, փաստեցին, որ դաշինքը բաց է քաղաքական այլ ուժերի հետ համագործակցելու եւ պատրաստ է շարունակել համագործակցությունն «Ազգային միաբանության» հետ: Համաժողովին չէր մասնակցում «ԱՄ» առաջնորդ Արտաշես Գեղամյանը: Իսկ ընդհանրապես այլ քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչների բացակայությունը Դեմիրճյանը բացատրեց նրանով, որ այս համաժողովին հրավիրվել են մտավորականության եւ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ եւ հնարավոր է, որ լինի մեկ այլ համաժողով՝ արդեն քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Եվ հետո Դեմիրճյանը համոզված է. «Պայքարողը կպայքարի անկախ ֆորմատից»:

Այս համաժողովում ներկա Օհան Դուրյանը միասնականության եւ գործելու կոչ արեց: Իսկ համաժողովի սկզբում հնչեց Սիլվա Կապուտիկյանի խոսքը: Բանաստեղծուհին ափսոսանք էր հայտնում, որ ինչպես տարիներ առաջ նույն դահլիճում առիթ էր ունեցել իր երկու ելույթներում մերկացնելու երկրում առկա արատավոր երեւույթները, այնպես էլ այսօր՝ անկախություն հռչակելուց 13 տարի անց ստիպված է խոսել նույն խնդիրների մասին, քանի որ այժմ դրանք բազմապատիկ ավելի են, եւ ամբողջ երկրին սպառնում են բարոյական ճեղքերի մեծասասզները:

«Արդարություն» դաշինքի երեկվա համաժողովի սկիզբը ուղեկցվեց հանրապետության օրհներգով: Մինչդեռ օրհներգը պետականության խորհրդանիշն է:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Անընդունելի ձեւակերպումներ Թերի Դեւիսի զեկույցում

1-ին էջից

Թ. Դեւիսի մամբ, հուշագրում եւ բանաձեւի նախագծում եղել են որոշ տհաճ ձեւակերպումներ, անընդունելի նոր արտահայտություններ: Մասնավորապես, նշված է եղել էթնիկ զտումների մասին, որ վերաբերել է թե՛ հայկական, թե՛ ադրբեջանական կողմերին, մինչդեռ հակամարտության պատմության ընթացքում երբեւիցե նման ձեւակերպում չի եղել: Մյուս թերությունը հուշագրում պատմական բավականին մոտավոր ուրվագծի առկայությունն է եղել: Բացի այդ, ամրագրված են եղել նաեւ հայկական կողմի համար այնպիսի անընդունելի արտահայտություններ, ինչպես «Ադրբեջանի տարածքի զգալի մասը դեռեւս գրավված է հայկական ուժերի կողմից», «անջատողական ուժերը շարունակում են վերահսկել Լեռնային Ղարաբաղի տարածքը»: Հուշագրում նախկին զեկուցողը նաեւ մեղադրել է երկու կողմերի զանգվածային լրատվամիջոցներին՝ փոխադարձ ատելություն սերմանելու մեջ:

Տ. Թոռոսյանի փոխանցմամբ, զեկույցում կան նաեւ մի շարք դրական դրույթներ, որոնք ցանկալի է, որպեսզի ներառվեն նաեւ նոր զեկույցում: Մասնավորապես, Ադրբեջանի իշխանություններին կոչ է արվել կապեր հաստատել Լեռնային Ղարաբաղի քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչների հետ եւ քննարկել Ղարաբաղի ապագա կարգավիճակի հարցը: Նշվել է նաեւ Հայաստանում եւ Ադրբեջանում վստահության մթնոլորտի ստեղծման, հակամարտության խաղաղ ճանապարհով կարգավորման անհրաժեշտության մասին եւ այլն: Նոր զեկուցողին իրավիճակին ծանոթանալու եւ զեկույց ներկայացնելու համար տրված ժամանակը բավականին կարճ է: Պատճառը հաջորդ տարի Մեծ Բրիտանիայում անցկացվելիք ընտրություններն են, որոնց Ատկինսոնը մտադիր չէ մասնակցել, ուստի ԵԽ ԽՎ-ում եւս կավարտվեն նրա պատգամավորության լիազորությունները: Ըստ Տ. Թոռոսյանի, նոր զեկուցողը որեւէ պարտավորություն չունի օգտագործելու կամ ոչ Թ. Դեւիսի զեկույցը: Լիարժեք զեկույցի համար ցանկալի է, որպեսզի նա այցելի տարածաշրջան, սակայն զեկուցողի ծրագրերի մասին առայժմ որեւէ տեղեկություն չկա:

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Կոռուպցիայի դեմ պայքարի են ելել իրավաբանները

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի իրավագիտության ֆակուլտետն ու «Շիտակ» իրավաբանական ակումբը շաբաթ օրը կանցկացնեն «Նոր սերնդի հայ իրավաբաններն ընդդեմ կոռուպցիայի» թեմայով համաժողով: Համալսարանի փոքր դահլիճում մասնակիցները կանդրադառնան Հայաստանում կոռուպցիայի հիմնախնդրին, կքննարկեն մի շարք հարցեր, որոնց նպատակն է խրախուսել հասարակության մասնակցությունը Հայաստանի հակակոռուպցիոն պայքարին, միաժամանակ ուժեղացնել հասարակության իրազեկումը: Պետական պաշտոնյաներից կմասնակցեն Հայաստանի դատարանների նախագահների խորհրդի նախագահի խորհրդական Դավիթ Խաչատուրյանը, գլխավոր դատախազության դատարաններում քրեական գործերով մեղադրանքի պաշտպանության վարչության ավագ դատախազ Արմեն Բոշնաղյանը, արդարադատության նախարարության աշխատակազմի իրավական ակտերի փորձաքննության վարչության պետ Արման Ալոյանը, քաղաքացիական ծառայության խորհրդի անդամ Արա Նազարյանը: Հիմնական թեմաներն են՝ կոռուպցիան դատական համակարգում, դատախազության հակակոռուպցիոն պայքարը եւ քաղաքացիական ծառայողի դերը հակակոռուպցիոն պայքարում:

Համաժողովի ընթացքում առաջին անգամ կցուցադրվի «Կոռուպցիա՝ օրորոցից մինչեւ գերեզման» վավերագրական ֆիլմը, որում մեր հասարակության տարբեր խավերի ներկայացուցիչներն իրենց կարծիքներն են արտահայտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի վերաբերյալ: Ֆիլմը ֆինանսավորել է Մ. Նահանգների դեսպանատան փոքր դրամաշնորհների ծրագիրը:

Ի՞նչ են անում համանախագահները, երբ երկար բանակցում են Քոչարյանն ու Ալիեւը

1-ին էջից

Քոչարյան-Ալիեւ բանակցությունների առաջին փուլից հետո, որի առաջին 15 րոպեներին մասնակցում էին միջնորդները, ուշագրավ հայտարարություն է արել Յուրի Մերզլյակովը: Ադրբեջանական լրատվամիջոցները միաբերան մեջբերում են ռուս դիվանագետի կամ նրան վերագրվող խոսքերը. երկու երկրների նախագահները շոշափել են հարցեր, որոնք Պրահայում քննարկել են արտգործնախարարներ Օսկանյանը եւ Մամեդյարովը: Ըստ Մերզլյակովի, Քոչարյանն ու Ալիեւը քննարկել են Ղարաբաղի հարակից շրջանների ազատման եւ փախստականների վերադարձի հարցերը:

Գործող համանախագահներից «ամենաշատախոսը» Մերզլյակովն է: Օրինակ, Աստանայում, մինչ շարունակվում էին Քոչարյան-Ալիեւ բանակցությունները, ռուս դիվանագետն անկաշկանդ շփվում էր ե՛ւ հայ, ե՛ւ ադրբեջանցի լրագրողների հետ: Երբ տողերիս հեղինակը զրուցում էր Մերզլյակովի հետ, մոտեցավ եւ մեր խոսակցությանը միացավ ադրբեջանցի լրագրողներից մեկը: Ռուսաստանցի համանախագահը դժգոհեց, թե ադրբեջանցի լրագրողներն իրենից հարցազրույց են վերցնում, բայց թերթերում մեջբերումներն անում են այնպես, ինչպես ցանկանում են: Կարելի է ենթադրել, որ Մերզլյակովին վերագրվող խոսքերը, թե Աստանայում «Քոչարյանն ու Ալիեւը քննարկել են Ղարաբաղի հարակից շրջանների ազատման եւ փախստականների վերադարձի հարցերը», նույնպես ադրբեջանական լրագրության ցանկություններն են:

Աստանայում տեղի ունեցած Քոչարյան-Ալիեւ բանակցությունները ծանր էին ոչ միայն երկու երկրների նախագահների, այլեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի միջնորդների, ադրբեջանական եւ հայկական պատվիրակությունների ու լրագրողների համար: «Ամենածանր» վիճակում հենց Մերզլյակովն էր. նա սպասում էր բանակցությունների շուտափույթ ավարտին, որովհետեւ Ղազախստանի նախագահից ճաշկերույթի հրավեր ուներ: «Նուրսուլթան Աբիշեւիչը միշտ լավ է կերակրում», հումորով ասաց ռուս դիվանագետը, որը մինչ Ղարաբաղի հարցով զբաղվելը Ռուսաստանի դեսպանն էր Աստանայում:

Ֆրանսիացի համանախագահ Անրի Ժակոլենը կտրականապես հրաժարվեց մանրամասներ հայտնել բանակցություններից: Եվ ի՞նչ արժեքավոր տեղեկություն պիտի տար Ժակոլենը, երբ ընդամենը 15 րոպե էր մասնակցել բանակցություններին: Մերզլյակովի նման նա էլ էր անհամբեր սպասում, թե երբ է վերջանալու Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումը: Փարիզի եւ Աստանայի ժամային տարբերությունը զգացնել էր տալիս. մի պահ բազկաթոռի մեջ պառկած Ժակոլենն այլեւս չկարողացավ զսպել քունը:

Ամերիկացի համանախագահ Սթիվեն Մանը եւս հրաժարվեց շփվել լրագրողների հետ: Նրան մի քանի անգամ նկատեցինք Ադրբեջանի արտգործնախարարի հետ զրուցելիս: Էլմար Մամեդյարովն Աստանա էր եկել Բրյուսելից, որտեղ նախօրեին իր հայ գործընկերոջ հետ հանդիպել էր ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությանը՝ կապված Բաքվում նախատեսված «Համաձայն լավագույն ջանք-2004» զորավարժությունները չեղյալ հայտարարելու հետ: Ադրբեջանցի արտգործնախարարի դեմքի արտահայտությունից չէր երեւում, թե ընդամենը երկու օր առաջ ՆԱՏՕ-ն պատժել է իր երկրին:

Կեսգիշերն անց Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահներն ավարտում են բանակցությունները: Լրագրողներին նրանք տալիս են ընդհանուր ձեւակերպումներ եւ հեռանում: Քոչարյանն ու Ալիեւը պատրաստ են շարունակել բանակցությունները, բայց՝ որտե՞ղ, ե՞րբ, առայժմ հայտնի չէ:

Տպավորություն է ստեղծվում, որ ԼՂ խնդիրը հերթական անգամ փակուղում է եւ հակամարտության կողմերը չեն կարողանում գտնել մերձեցման եզրեր: Սակայն դա չի նշանակում, թե նախագահների մակարդակով հանդիպումներն անիմաստ են: Դիվանագիտությունը եւ պատերազմը համարվում են երկվորյակներ: Երբ առաջինը չի աշխատում, երկրորդի հավանականությունը դառնում է իրատեսական: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների շփումները հենց այս առումով են կարեւորվում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՏԻԳՐԱՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

«Տեղեկություն չենք տա...»

Դատարանն իր զորակցությունը հայտնեց Երեւանի քաղաքապետարանին

ՀՀ քաղ. եւ տնտ. գործերի վերաքննիչ դատարանը սեպտեմբերի 16-ին քննում էր «Հետաքննող լրագրողներ» ՀԿ-ի վերաքննիչ բողոքն ընդդեմ Երեւանի քաղաքապետարանի: Դիմող կողմը քաղաքապետարանից խնդրել էր թույլտվություն ծանոթանալու Երեւանի նախկին քաղաքապետներ Վ. Սիրադեղյանի, Ս. Աբրահամյանի, Ա. Բագեյանի, Ռ. Նազարյանի 1997 թ.-ից մինչեւ 2003 թ.-ն ընդունված ՀՀ Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի մերձակա տարածքներին վերաբերող որոշումներին՝ հիմնավորելով, որ ՀԿ-ն հոդվածաշար է պատրաստում այդ տարածքում գտնվող սրճարանների վերաբերյալ:

Հայաստանի դատարաններում ընդունված է դատավորի աշխատասենյակ անարգել ելումուտ անելը: Քաղաքապետարանի շահերը ներկայացնող իրավաբան Կարինե Դանիելյանը բաց չի թողնում «ազգային» սովորույթի ընձեռած եւս մեկ հնարավորություն եւ, մինչեւ դատական նիստը սկսվելը, խեթ հայացք նետելով «ախոյաններին»՝ ցատկում է դատավորի աշխատասենյակ: Վերջին հավաստիացումները ստանալով դատավարության կանխորոշված ավարտի մասին՝ նա վերադառնում է եւ պտտին տեղավորվելուց հետո հաստ թղթապանակից առանձնացնում է կես էջանոց մի գրություն ու մեկնում դատարանին: Իր վրա սեւեռված զարմացական հայացքներին նա պատասխանում է մեկ բառով՝ «չենք տա»: Մնացածը դատարանի գործն է, մերժումը թող հիմնավորի ինչպես կամենում է:

Քաղ. եւ տնտ. գործերի վերաքննիչ դատարանի երեք դատավորները՝ նախագահող դատավոր Նոյեմ Հովսեփյանի գլխավորությամբ, ցույց են տալիս, որ համակ ուշադրությամբ լսում են հայցվոր «Հետաքննող լրագրողներ» ՀԿ-ի իրավաբան Արա Ձոհրաբյանի հիմնավորումները: «ՀՀ սահմանադրության 24-րդ հոդվածի, Մարդու իրավունքների ու հիմնարար ազատությունների պաշտպանության կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածի, «Շրջակա միջավայրի հարցերի առնչությամբ տեղեկատվության մատչելիության, որոշումներ ընդունելու գործընթացին հասարակայնության մասնակցության եւ արդարադատության մատչելիության մասին» կոնվենցիայի (Օրհուսի կոնվենցիա) 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ հոդվածների, «Քաղաքացիների առաջարկությունները, դիմումները եւ բողոքները քննարկելու կարգի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ, 4-րդ, 6-րդ հոդվածներով հաստատվում են դիմողների իրավունքները տեղեկատվություն պահանջելու եւ պատասխանողի պարտականությունը՝ տեղեկատվությունը տրամադրելու կապակցությամբ...»:

Առաջին ատյանի դատաքննության ժամանակ դատավոր Գ. Կարախանյանը համոզեց «Հետաքննող լրագրողներին» կրկնել քաղաքապետարանին ուղղված դիմումի պահանջը, սակայն ավելի կոնկրետացնելով: Քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանին ուղղված նոր դիմումում ՀԿ նախագահ Էդիկ Բաղդասարյանը ներկայացրել էր 15 ընկերությունների անուններ, որոնց քաղաքապետների որոշումներով հողեր էին հատկացվել, եւ խնդրել էր տալ հատկացման որոշումները: Երեւանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետ Ա. Սարգսյանը պատասխանել էր, թե քանի որ դատական վեճ է ընթանում, հարցին կանդրադառնան «դատական քննության ավարտից հետո»: Քաղաքապետարանի շահ պաշտպան իրավաբան Կ. Դանիելյանը երեկ դրան մեկ պատասխան էր բերել. «Փաստաթղթերի փաթեթում նշված սուբյեկտներ հանդիսացող կառուցապատողների վերաբերյալ կցվում են այդ կազմակերպությունների պետական ռեգիստրի վկայականները: Պետական ռեգիստրի վկայականում հիմնադիրների անուն ազգանունները չեն նշվում, ուստի տվյալ անձանց հողամասեր տրամադրելու վերաբերյալ տեղեկատվություն տրամադրել չի կարող»:

Արա Ձոհրաբյանը դատարանի ուշադրությունը հրավիրեց, որ քաղաքապետարանի այդ պատասխանը չի համապատասխանում քննարկվող վեճին՝ իրենք «հիմնադիրների անուն-ազգանուններ չեն պահանջել»: Դատավորները, իհարկե, այդ մասին գիտեին, բայց երբ վարչական շահերը բախվում են հասարակական շահերին ու բարոյականությանը՝ միշտ էլ հաղթողը վարչարարներն են: Այս անգամ էլ դատավորները բացառություն չարեցին եւ մերժեցին տեղեկություն տրամադրել լրագրողներին: Վերջին հաշվով, մեկ ատորինի վճիռ ավել կամ պակաս՝ ինչ կփոխվի դրանից, մանավանդ այդպիսի պահանջ ներկայացնելու դեպքում, որը մի ողջ վարչախմբի շահերին է բախվում:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
www.hetq.am

«Քաղաքի օր» տոնակատարությունը՝ սեպտեմբերի 25-ին

Անցյալ տարի Գյումրիում առաջին անգամ նշվեց Քաղաքի օրը, որը որոշվեց դարձնել ավանդական: Այդ տոնակատարությունն ամեն տարի անցկացվելու է սեպտեմբեր ամսվա վերջին շաբաթ օրը, որն այս անգամ համընկնում է ամսի 25-ին: Ըստ քաղաքապետարանի կազմած ծրագրի՝ տոնակատարությունը կսկսվի քաղաքի հարավային մուտքի մոտ հյուրերի դիմավորումով: Գյումրու օրվան մասնակցության հրավերներ են ուղարկվել երկրի օրենսդիր ու գործադիր իշխանության, հանրապետության մարզերի ու քաղաքային համայնքների, Սալոնիկ, Պլովդիվ, Քութայիս քույր քաղաքների ներկայացուցիչներին, գիտության, մշակույթի եւ այլ բնագավառների բազմաթիվ նշանավոր գործիչների:

«Օրվա» միջոցառումների մեկնարկը կտրվի Զորավար Անդրանիկի՝ քաղաքի Հաղթանակի պողոտայի սկզբնամասում վերատեղադրված արձանի բացումով, որից հետո Վարդան Աճեմյանի անվան թատրոնի դիմաց տեղի կունենա Մհեր Մկրտչյանի երկար սպասված արձանի բացման արարողությունը: Նախկին Ռեմինի փողոցը, որն այս տարի վերակոչվեց երբեմնի ԽՍՀՄ փոխվարչապետ, 88-ի երկրաշարժից հետո որոշ ժամանակ այս քաղաքի վերականգնումը ղեկավարած Բորիս Շչերբինայի անվամբ, տոնակատարության մասնակիցներին ու հյուրերին կներկայանա նույնանուն հիմնադրամի ուժերով հիմնավոր նորոգումից հետո, նաեւ՝ Բ. Շչերբինայի կիսանդրու բացմամբ: Այդ օրը հանդիսավոր պայմաններում դռները կբացեն նոր հմայքով ու ժամանակակից տեխնիկական հնարավորություններով գյումրեցիներին վերադարձվող «Հոկտեմբեր» կինոթատրոնը, «Անի» թաղամասում կառուցված մանկական լողավազանը, «Հովբլիթ-բրիք» արտադրական ՍՊԸ-ն:

Քաղաքի օրվա միջոցառումները կավարտվեն կենտրոնական հրապարակում կազմակերպված տոնական համերգային ծրագրով եւ հրավառությամբ:

Հանգստացել են «Վերադարձ դեպի բնություն» ճամբարում

Գյումրի քաղաքի եւ Շիրակի այլ բնակավայրերի 120 երեխաներ այս տարի իրենց ամառային հանգիստն անցկացրել են մարզի հյուսիսում, Ամասիայի տարածաշրջանի լեռնային գեղատեսիլ վայրում գտնվող Եղնաջուր (Չիվինլի) գյուղի «Վերադարձ դեպի բնություն» ճամբարում: Շիրակի հոգեւոր թեմի ջանքերով, ֆրանսիական «Շեն» կազմակերպության հովանավորությամբ արդեն հինգ տարի գործող այս բարեգործական ճամբարն ամեն տարի երեք հերթով հյուրընկալում է զոհված ազատամարտիկների եւ սոցիալապես խիստ անապահով ընտանիքների մինչեւ 150 երեխաների, նրանց համար դառնալով կազդուրիչ հանգստի, բովանդակալից ժամանցի ու դաստիարակության հաճելի վայր:

Եղնաջուրը մինչեւ 1988 թվականը բնակեցված է եղել ադրբեջանցիներով, որից հետո լքվել է: «Շեն» կազմակերպության «Վերադարձ դեպի բնություն» ծրագրի հիմնական նպատակներից մեկը գյուղի վերաբնակեցումն է: Ինչպես տեղեկացնում է Շիրակի թեմի «Ս. Յոթվերք» պաշտոնաթերթը, այսօր ութ ընտանիք է բնակվում գյուղում, որի նախկին դպրոցի շենքում էլ գործում է մանկական ճամբարը: Ինչպես նախորդ տարիներին, այս տարի էլ երեխաներն այստեղ մասնակցել են կրոնի, առաջին բուժօգնության, ֆրանսերենի, ձիավարության եւ համակարգչային դասընթացների, մարզական մրցումների, սովորել են լավաշ թխել, կով կթել, պանիր պատրաստել... Իսկ նրանց ներկայացրած գրական-երաժշտական հարուստ ծրագրով հրաժեշտի միջոցառմանը, որը ներառել է նաեւ հոգեւոր թեմայով բեմադրություն, հյուր են եղել շրջակա գյուղերի բնակիչներ:

Գ. Մ.

ԻՐԱՔԱՀԱՅԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Միայն թե աշխատանք ունենանք եւ մեր սեփական անկյունը

Մոլդովական 70/1 հասցեում գտնվող հատուկ կացարանում բնակվում է Մարգարյանների 9 անձից բաղկացած ընտանիքը: Նրանք 3 ամիս առաջ են Իրաքից եկել Երեւան՝ մշտական բնակություն հաստատելու: Արամ եւ Ժենեւեն Մարգարյան ամուսինների 2 որդիները՝ Արան եւ Ազատը, ամուսնացել են 2 քույրերի՝ Նաշիայի եւ Ասիլի հետ: Արան եւ Նաշիան 2 երեխա ունեն, իսկ Ասիլը սպասում է իր առաջնեկին: Նրանց հետ է ապրում Անի Մարգարյանը՝ Արայի եւ Ազատի քույրը: ՀՀ ԿԱ միգրացիայի եւ փախստականների վարչությունը 3 ամսով նրանց է տրամադրել Հատուկ կացարանի 4 սենյակը եւ 3 ամսով ստանձնել նրանց սննդի ծախսերը: Յուրաքանչյուր ամիս Մարգարյաններին որոշ գումար է տրամադրում Կարմիր խաչը:

- Սեպտեմբերի 10-ին արդեն լրացել է նրանց այստեղ բնակվելու երրորդ ամիսը: Մենք նրանց չենք կարող վտարել եւ այստեղ պետք է ապրեն այնքան, մինչեւ նոր կացարան գտնեն,- նշում է «Հատուկ կացարաններ» ոչ առեւտրային կազմակերպության գործադիր տնօրեն Հմայակ Սերոբյանը:

Արամ Մարգարյանը պատմում է, որ ծնվել է Իրաքում եւ ողջ կյանքում ապրել է Բաղդադում:

- Բաղդադում 2 տուն ունեինք: Մեկն արաբներն այրեցին, իսկ մյուսը մենք սիրված թողեցինք: 2 ավտոմեքենա ունեինք եւ մեծ արհեստանոց, ուր ավտոմեքենաներ էինք վերանորոգում: Մեր տունը երկհարկանի էր՝ մեծ այգիով եւ լողավազանով: 28 խուրմայի ծառ ունեինք, որի բերքն աղքատներին էինք բաժանում: Ամեն ինչ սիրված թողեցինք եւ եկանք, որովհետեւ ոչ միայն մեր կյանքին էր վտանգ սպառնում, այլեւ կարող էին առեւանգել թոռնիկներիս: Մեր հարեւանի 7 տարեկան երեխային իրենց տան բակում խաղալիս առեւանգել էին եւ ծնողներից պահանջել 30 հազար դոլար,- ասում է Արամ Մարգարյանը, իսկ տիկին Ժենեւեն ավելացնում է.

- Այժմյան մեր կացարանը չես համեմատի Բաղդադի մեր տան հետ: Այստեղ, սակայն, չենք լսում պայթյունների ձայնը եւ ապրում ենք մեր հայրենակիցների հետ:

Իրաքից Հայաստան են գալիս Իրանի միջով եւ 18 ժամվա ճանապարհն անցնում են 3 օրում: Անին պատմում է, մեկ օր սպասել էին փողոցում՝ բաց երկնքի տակ գիշերել:

- Պատերազմից առաջ Իրաքում բազմահազար հայեր կային, այժմ 25 հազար էլ չեն գտնի: Պատերազմից առաջ մենք լավ էինք ապրում, հայերին լավ էին վերաբերվում,- նշում է Արամ Մարգարյանը:

Երեւանում հաստատվելուց հետո տիկ. Ժենեւեն եւ Անին գնում են «Հաղթանակ» զբոսայգի, ուր առաջին անգամ մայր եւ դուստր եղել էին 1977 թ.:

- Այն ժամանակ ես երկու տարեկան էի եւ լուսանկարվել էի մորս գրկում: Ես ու մայրս լուսանկարվեցինք նույն տեղում 27 տարի անց,- ասում է Անին:

Հատուկ կացարանի 4 սենյակներն էլ Մարգարյանները փորձում են նմանեցնել Բաղդադի իրենց բնակարանին: Անիի սենյակում իր տեղն է զբաղեցնում մեծ տիկնիկը, որը նրան հայրն էր նվիրել 1977 թ. Հայաստանից Բաղդադ վերադառնալուց հետո: Անին Բաղդադից իր հետ բերել է, նաեւ մի տուփ փոքրիկ խաղալիքներ, որոնց համար հատուկ կացարանի պահակը պատին ամրացվող դարակ է պատրաստում, ինչպես Բաղդադում: Միակ խնդիրն աշխատանքի եւ բնակարանի հարցն է, քանի որ այս ընտանիքում դեռեւս ոչ ոք չի աշխատում:

- Միայն թե աշխատանք ունենանք եւ մեր սեփական անկյունը: Այլեւս ոչ մի խնդիր չէինք ունենա,- ասում է Արամ Մարգարյանը:

Յուրաքանչյուր սենյակում Աստվածաշունչ կա, սակայն արաբերեն: Նաշիան ասում է, որ իրենք Իրաքում արաբական դպրոցում են սովորել եւ հայերեն դժվարությամբ են կարդում: Սակայն Արայի եւ Նաշիայի փոքրիկներն արդեն հաճախում են հայկական մանկապարտեզ, իսկ Ասիլի առաջնեկը կծնվի Հայաստանում:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հոգեւոր դասընթացներ ուսանողների համար

Հոկտեմբերի սկզբից Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում ուսանողներն ամեն շաբաթ հնարավորություն կունենան մասնակցելու հոգեւոր դասընթացների: «Հաճախ հոգեւորները գործում են նաեւ բուհերում, ասաց ուսխորհրդի նախագահ Հայկ Ակառմազյանը: Այդ իմաստով բուհում հոգեւորականի ներկայությունը կարեւոր է: Ուսանողը կկարողանա զրուցել նրա հետ, քննարկել իրեն հուզող բազմաթիվ հարցեր»:

Ճարտարագիտական համալսարանն Արարատյան հայրապետական թեմի երիտասարդաց միության հետ համագործակցում է մայիսից: Այս ընթացքում տարբեր արշավներ, ուխտագնացություններ, հանդիպումներ են կազմակերպվել: «Բուհում հոգեւորականը հոգեբան, լավ ընկեր, մտերիմ հարազատ կլինի: Մեզ մոտ անջրպետ է ստեղծվել գրեթե եկեղեցի չայցելողների եւ եկեղեցական ծեսերին, ավանդույթներին, հոգեւոր անցյալին ու արժեքներին տեղյակ երիտասարդների միջեւ, ասաց Հայկ Ակառմազյանը: Այս ծրագիրը երիտասարդներին մեկ քայլ եւս կմոտեցնի եկեղեցուն»:

Թ. Մ.

Այս շաբաթ լույս աշխարհ է եկել 69 երեխա

Ինչպես տեղեկացանք Մեդինֆոյից, այս շաբաթ Երեւանի երեք ծննդատներում ծնվել է 69 երեխա: «Մալաթիա» բժշկական կենտրոնում սեպտեմբերի 10-19-ն ընկած ժամանակահատվածում ծնվել է 19 երեխա՝ 9 տղա, 10 աղջիկ: Ամենածանր աղջիկը կշռել է 4 կգ 200 գ եւ ունեցել է 53 սմ հասակ, իսկ ամենաթեթեւ տղան՝ 2 կգ 200 գ, 48 սմ հասակ:

«Էրեբունի» բժշկական կենտրոնում ծնվել է 26 երեխա՝ 13 տղա, 13 աղջիկ: Ամենածանր երեխան կշռել է 4 կգ 900 գ եւ ունեցել է 53 սմ հասակ, իսկ ամենաթեթեւ աղջիկը՝ 1 կգ 200 գ, 38 սմ հասակ: Մոր եւ մանկան առողջության պահպանման ԳՀ կենտրոնում ծնվել է 38 երեխա՝ 24 տղա եւ 16 աղջիկ: Ամենածանր աղջիկը կշռել է 4 կգ 200 գ եւ ունեցել է 40 սմ հասակ, ամենաթեթեւ աղջիկը՝ 1 կգ 400 գ, 40 սմ հասակ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Դեպի լյառն Արարատ

Վահագն Գուրզադյանը եւ Սվեր Աարսեթը կրկնեցին Պարրոտ-Աբովյան երթուղին

1-ին էջից

Հռոմի համալսարանի պրոֆեսոր, Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտի «Կոսմոլոգիա» խմբի ղեկավար Վահագն Գուրզադյանը Ստրասբուրգում եվրոպական գիտության քաղաքականությունը մշակող «Euroscience»-ի ղեկավար խորհրդի անդամ է, մի շարք գիտաժողովների (Ժնեւ, 1993), (Երուսաղեմ, 1997), Հռոմ (1999, 2000, 2001, 2002) նախագահ: ԱՄՆ-ում լույս տեսնող «International Journal of Modern Physics D» ամսագրի եւ Մեծ Բրիտանիայում հրատարակվող «Advances in Astronomy and Astrophysics» գրքերի մատենաշարի խմբագիրն է: Նրա ղեկավարած տիեզերական մնացորդային ճառագայթման հետազոտման միջազգային համագործակցության գիտափորձի արդյունքները 2003 թ. դասվել են տիեզերական հետազոտությունների բնագավառում աշխարհի առավել կարեւոր նվաճումների թվում:

Վահագն Գուրզադյանը Արարատի վրա: Օգոստոս 10, 2004

Լեռնագնացության նկատմամբ հատուկ սեր ունեցող Վահագն Գուրզադյանը եւ Սվեր Աարսեթը տարիների ընթացքում առիթ են ունեցել մի շարք դժվարամատչելի լեռնագագաթներ նվաճել, իսկ Արարատի ուղեւորության գաղափարը մտահղացվեց, երբ անգլիացի գիտնականը Երեւան էր այցելել՝ համագործակցելու իր գործընկերոջ եւ նրա խմբի հետ:

Մեր կարճ հանդիպման ընթացքում Վահագն Գուրզադյանը համաձայնեց որոշ տեղեկություններ հաղորդել ուղեւորության մասին, իսկ բիբլիական լեռան բարձունքներին իր ունեցած զգացողությունների, հայ մարդու ապրումների, զգացմունքների ոլորտը փակ մնաց:

- Անշուշտ, հեշտ չէր Արարատի ուղեւորությունը, եղան որոշակի ճիգեր, որոնք ավելի վերաբերում էին լեռանը մոտենալուն, քան թե բարձրանալուն:

Վ. Գուրզադյանը (ձախից) Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Գ. թ՛Հոֆտի հետ: Ստոկհոլմ, օգոստոս 28, 2004 թ.

Մինչ Արարատը, բարձրացանք Արագած, ապա ուղեւորվեցինք Կարս, Անի: Երբ մոտեցանք Արարատին, պարզվեց, որ դեպի Հայաստան նայող այդ տարածքը ռազմական գոտի է, զրահամեքենաներ, ռազմական տեխնիկա, պտտվող ուղղաթիռներ: Սկզբում մեզ վերաբերվեցին կասկածանքով, ապա 1-2 ժամվա ընթացքում տեղեկություններ հավաքելով մեր մասին՝ իրենց վերաբերմունքը կտրուկ փոխեցին, պատիվ համարելով մեր՝ գիտնականներիս այցը առաջարկվեց մնալ, եւ հաջորդ օրն իրենց ուղեկցի հետ սկսեցինք բարձրանալ լեռը: Բարձրացանք Պարրոտ-Աբովյան երթուղով:

- Ինչո՞ւ ընտրեցիք հատկապես այդ երթուղին:

- Դեպի Հայաստան նայող ուղիներից դա ամենաբնականն է: Նրանք բարձրացել են երրորդ փորձով, առաջին եւ երկրորդ անհաջող փորձից հետո հետ են դարձել՝ կապված բարձրությանը ընտելանալու (ակլիմիզացիայի) երեւույթի հետ (աստիճանաբար վերելքով), որ իրենք սկզբում չէին պատկերացնել: Մոտիկից պարզ երեւում էր, թե ինչու են սխալ ճանապարհով գնացել, հետո թեքվել են մեր գնացած լանջով: Մենք բարձրացանք երկրորդ փորձով: Պարրոտի օրագիրն ինձ մոտ էր: Վերելքի նախորդ գիշերը խորհում էի գագաթի սառցադաշտի անցանելիության մասին. արդյոք մեր ունեցած հանդերձանքը բավական կլինե՞ր սառցադաշտերում սովորաբար գոյություն ունեցող անհատակ ճեղքերը հաղթահարելու համար: Ինձ հանգստացնողը, թերեւս, Պարրոտի օրագիրն էր՝ նրանք ճիշտ այդ ուղին անցել էին ամենատարրական միջոցներով: Առաջինը սկսեցինք 2000 մետրից՝ Աարսեթը մնաց 3000 մետրի վրա, ես բարձրացա մինչեւ 4.800 մ (հետս բարձրաչափ ունեի): Մեկ օրվա մեջ այդպիսի տարբերությունը հակասում է անգամ լեռնամագլցության կանոններին, որովհետեւ սկսվում է այսպես կոչված լեռնային հիվանդությունը՝ կորցնում ես զգոնությունդ՝ գլխապտույտ, սրտխառնոց, եւ ավելի ծանր երեւույթներ... Ես զգացի զգոնության թուլացում, որոշեցի վերադառնալ, որոշումը դյուրին չէր, որովհետեւ բնավ վստահ չէի երկրորդ փորձի հնարավորությանը: Հաջորդ օրը բարձրացանք 3000 մ եւ գիշերեցինք հովիվների բնակավայրում:

Վ. Գուրզադյանը (աջից) Էստոնիայի խորհրդարանի նախագահ Է.Էրգմայի եւ Լեհաստանի նախագահի գիտության գծով խորհրդատուի Ի. Լանգերի հետ: Ստոկհոլմ, օգոստոս 28, 2004 թ.

Հաջորդ առավոտյան վերելքը սկսեցինք ժամը 4.15-ին. Աարսեթը 3800 մետրի վրա որոշեց մնալ, զգալով, որ դանդաղեցնում է ընթացքը եւ գիտեր, որ ինձ համար Արարատը ուրիշ խորհուրդ ունի: Ես հասա լեռան գագաթը եւ վերադարձին բոլորս միասին իջանք եւ նույն օրը հասանք Իգդիր:

Ինչ-որ տեղ ինձ մեղավոր եմ զգում, որ Հայաստանի իմ շատ լեռնագնաց ընկերներ այդ հնարավորությունը չունեցան: Մեզ համար արվեց բացառություն: Եթե նրանք անգամ մեզ հետ լինեին, իրենց ուղեւորությունը չէր արտոնվելու: Չէի կարող պատկերացնել, թե Արարատ բարձրանալ կարող եմ իմ գիտական գործունեության շնորհիվ: Մեր ուղեւորությանը աջակցեցին շատերը: Իմ շնորհակալությունն եմ հայտնում «Արմս Գոլդ» կազմակերպությանը՝ հանձինս Հարություն Աջարյանի եւ Միսաք Մայիլյանի, նաեւ փորձված լեռնագնաց Նելսոն Թամամյանին:

Արարատից վերադառնալուց մեկ շաբաթ անց Վ. Գուրզադյանը մեկնում է Ստոկհոլմ՝ մասնակցելու Համաեվրոպական ֆորումին՝ որպես 18 հոգանոց ղեկավար խորհրդի անդամ: Քննարկվող գլխավոր հարցերից էր Եվրոպայում ստեղծվող միացյալ գիտական տարածքը, միացյալ գիտական ծրագրերը ֆինանսական միացյալ ֆոնդերով:

- Արարատի գագաթ բարձրանալուց զատ, ես կարեւորում եմ հուշարձանների վերաբերյալ մեր բերած նյութերը: Հաջողվեց նկարահանել Արարատի վրա 2100 մ բարձրությամբ գտնվող հայկական եկեղեցի, հայկական բերդ, Արարատից արեւմուտք բրոնզե դարի հուշարձաններ (անցքով քար) եւ այլ հնագիտական ու ճարտարապետական հուշարձաններ: (Լուսանկարներն ու տեսաֆիլմերը ներկայացվել են մասնագետներին):

Սառցադաշտերի ջուրն ուրիշ լեռներում, որտեղ փորձել եմ, անհամ է, որովհետեւ աղազուրկ է, Արարատի գագաթին սառցադաշտի ջուրը շատ քաղցր թվաց, չգիտեմ որքան է զգացմունքային մասն այդտեղ, խմեցի մի քանի անգամ եւ ամեն անգամ քաղցր էր...

Վերադարձիս՝ Էջմիածնում Վեհափառ Հայրապետը մեծ հետաքրքրությամբ լսեց մեր ուղեւորության մասին: Ի դեպ, Պարրոտը մինչեւ Արարատի վերելքը այցելել է Էջմիածին, նրան ընդունել է կաթողիկոսը եւ Պարրոտին ներկայացրել արդեն թարգմանիչ 20-ամյա Աբովյանին...

Հ.Գ. Լուսանկարից նայում էր լեռնալանջի քարերի մեջ ծվարած ճերմակաթույր ծաղիկների ժպիտը: Որքան էլ դժվար է, բայց կարելի է, այնուամենայնիվ, պատկերացնել, թե ինչպիսի զգացումներ ուներ Վահագն Գուրզադյանը Արարատի գագաթի ճերմակ անսահմանության եւ օդի սառույց-անհունի դեմ- հանդիման, երբ հայոց բիբլիական լեռը մեզ համար հիմա էլ տեսիլք է երեւում. ինքը այդ մասին գերադասեց լռել...

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

«Թուրքերի առաջ տեղի տալը չի արդարացնում իրեն»

Հակառակ Իսրայելի կառավարության ամոթալի կեցվածքին եւ թուրք կառավարության միլիոնավոր դոլարների ծախսերին, հրեա ողջախոհ գիտնականները եւ մեկնաբանները գերադասում են հաստատել Հայոց ցեղասպանության փաստը: Վերջին շաբաթներին երկու հրեա գրողներ այդ հարցի վերաբերյալ շատ կարեւոր հոդվածներ են հրատարակել: Իսրայելաբնակ հեղինակ Յիըլել Յալկինը «Նյու Յորք սան» թերթի օգոստոսի 17-ի համարում ուժեղ քննադատության է ենթարկել պետքարտուղարությանն ու հանրապետականների կոնգրեսական ղեկավարությանը՝ կոնգրեսական բանաձեւին ընդդիմանալու համար, որը պահանջում էր «ճանաչել 1-1,5 մլն հայերի կանխամտածված սպանդը 1915 թ. Օսմանյան կայսրության բանակների կողմից»: Յալկինը գրում է, որ «Այս կոտորածը շատ լավ փաստարկված է, որը միայն շատ քիչ թուրքամետ պատմաբաններ են այս օրերին հարցականի տակ դնում: Թուրքիայի կառավարությունը, շարունակում է նա, տասնամյակներ շարունակ համաձայնեցված արշավ է մղում՝ ժխտելով հայերի ցեղասպանությունը: Մինչ օրս Առաջին աշխարհամարտի օրերին հայերի հետ կատարված իրադարձություններն արգելված թեմաներ են Թուրքիայում»: Նա «բացարձակապես անհեթեթ» է որակում իր իսկ պատմությունը գրաքննության ենթարկելու Թուրքիայի սկզբունքային ջանքերը, «կարծես դա ստալինյան ժամանակաշրջանի հանրագիտարանային հոդված լինի»: «Ընդհակառակը, պնդում է նա, անկեղծ ընդունումն այն ամենի, ինչ օսմանյան բանակը մեկ դար առաջ իրագործեց անօգնական բնակչության հանդեպ, միայն թուրքերի օգտին կլիներ: Մտածեք, թե ինչքան բարձրացավ դաշնային Գերմանիայի վարկը, երբ ընդունեց ողջակիզման պատասխանատվությունը»: «Թուրքերը զգուշացնում են օտար երկրներին, շարունակում է Յալկինը, որ ցեղասպանությունը ճանաչելու հետեւանքները վատ կարող են լինել: Չնայած որոշ կառավարություններ դիմակայել են նման սպառնալիքներին (Ֆրանսիան, օրինակ), մյուսները տեղի են տվել: Ամերիկայից բացի, այս հարցում ամենատխուր օրինակն Իսրայելն է, որտեղ հայերին պատահածի վերաբերյալ հեռուստատեսային ակնարկները շարունակում են մնալ արգելված»: Ապա նա հարց է տալիս. «Ինչի՞ց է վախենում Բուշի վարչակարգը», եւ ինքն էլ պատասխանում, որ «Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու դեպքում թուրքերը պարզապես մի փոքր հակաճառելու են եւ հետո հաշտվելու իրականության հետ, ինչպես երեք տարի առաջ արեցին Ֆրանսիայի դեպքում»:

Երկրորդ կարեւոր հոդվածը գրել է հրեա իրավաբան Նիր Այզիկովիցը՝ «Ազգային շահերից ելնելով» (ին դը նեշնլ ինտերեստ) ինտերնետային շաբաթաթերթի սեպտեմբերի 1-ի համարում: Գրողը մատնանշում է, որ Հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու հարցում Իսրայելը հենվում է գլխավորապես երկու նկատառումների վրա. մեկը, որ ողջակիզումը եզակի երեւույթ է, եւ մյուսը, որ դա «ռեալպոլիտիկի» կամ ռազմավարական շահերի խնդիր է:

Այզիկովիցն առաջին նկատառումը համարում է «բարոյապես խեղված եւ փորձնականորեն չհիմնավորված»: «Հրեաները ցավի, վշտի հանդեպ չեն կարող մենաշնորհ հաստատել»՝ վկայակոչել է նա, ավելացնելով, որ կամբոջական կամ ռուանդական ցեղասպանությունները ոչ մի ձեւով չեն նսեմացրել նացիստների վայրագությունները: Ինչ վերաբերում է երկրորդ նկատառմանը, նա եզրակացնում է, որ Թուրքիայի առաջ տեղի տալը «չի արդարացնում իրեն»: Նա հիշեցնում է վարչապետ Էրդողանի խոսքերը, որոնցով Իսրայելին մեղադրել էր «պետական ահաբեկչության» մեջ, եւ հանգում այն տխուր իրականությանը, որ «Իսրայելն իզուր է վաճառել իր բարոյական անաչառությունը»:

«Ռեալիզմը միջազգային գործերում պետք է ստորադաս լինի ազգային ամենահիմնական սկզբունքներին եւ ոչ թե թելադրի», գրում է նա:

Այս ողջախոհ հրեաների խիզախ կեցվածքը՝ միավորվելով հայերի եւ այլազգիների ջանքերին, ի վերջո ստիպելու է Մ. Նահանգներին եւ Իսրայելին չկրկնել ստերն ու ազնվորեն ասել ճշմարտությունը Հայոց ցեղասպանության առնչությամբ:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ,
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

Դարֆուր. Գործ՝ խոսքերի փոխարեն

Բրիտանական «Գարդիան» թերթն իր սեպտեմբերի 11-ի համարում վերոհիշյալ վերնագրով առաջնորդող հոդված է տպագրել, որտեղ 1,5 մլն հայերի ցեղասպանությունն է հիշատակվում, եւ մեղադրական խոսքեր կան Արեւմուտքի հասցեին:

Ամերիկայի հայտարարությունը, որ Սուդանում ցեղասպանություն է տեղի ունենում, հրատապություն եւ հակասական կարծիքների նոր թափ հաղորդեց միջազգային այն բանավեճին, որ ՄԱԿ-ն անվարան անվանում է աշխարհի վատթարագույն մարդկային ճգնաժամ: Ակնկալվում էր, անշուշտ, որ Խարթումի կառավարությունը ժխտի ամբաստանությունը, բայց թերեւս ակնկալներ եւ եղան այլ վայրերում՝ ի պատասխան Սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում Քոլին Փաուելի զեկուցման: Մ. Նահանգների պետքարտուղարը նշել է, որ ցեղասպանություն է տեղի ունենում՝ հիմնվելով այն վկայությունների վրա, որ Դարֆուրում սեւամորթ աֆրիկացիների գյուղերը թիրախ են դարձել «մի խմբի ամբողջությամբ կամ մասնակի» կոտորելու հատուկ նպատակով: Մարդու իրավունքների պաշտպանության կազմակերպությունները ողջունում են տեղաշարժը (բառերի ընտրության հարցում): Բրիտանիայի պաշտոնական պատասխանն այն էր, որ ծանր ոճրագործություններ են կատարում կառավարության հովանու տակ գործող ջանջավիդ արաբները եւ ՄԱԿ-ը պարտավոր է անհապաղ հետաքննություն կազմակերպել: Սա դիվանագիտական դյուրազգացության օրինակ է, որը քողարկում է գազանային ճշմարտությունը: Ճիշտ է արդյոք վերապահումներ ունենալ օգտագործելու «ց»(եղասպանություն) բառը:

Ցեղասպանություն որակված նախորդ իրադարձությունների թվում կարելի է նշել 1,5 մլն հայերի կոտորածը թուրքերի կողմից Առաջին աշխարհամարտի ընթացքում եւ նվազ հակասական կարծիքների տեղիք տվող 6 մլն հրեաների ոչնչացումը նացիստների կողմից Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի օրերին, երբ այդ տերմինը հորինվեց հունարեն «genos» (ռասա, ցեղ) եւ լատիներեն «cide» (սպանել) բառերից: Այն մեծապես օգտագործվեց 1970-ականների Պոլ Պոտի կամբոջական իրադարձությունների, հետագայում՝ 1994-ին ռուանդական եւ ապա Հարավսլավիայի դեպքերի առնչությամբ: Սերբիայի նախկին նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչն այժմ Հաագայի տրիբունալում ցեղասպանական մեղադրանքով պատասխանատվության է կանչվել: Բոսնիայից սերբ գնդապետ Ռադիսլավ Քրիստիչը դատապարտվեց ցեղասպանության հանցանքով Սրեբրենիցայում 7000 մահմեդականների կոտորածներում ունեցած իր դերակատարության համար:

Սուդանի պաշտոնական այրերը պնդում են, որ կատարվածը լոկ մարդկային ճգնաժամ է, ստեղծված տեխնիկական վեճերի հետեւանքով: Ըստ այդմ էլ նրանք արհամարհական կեցվածքով մեղադրում են Փաուելին, ասելով, որ նա պարզապես ցանկանում է առաջիկա նախագահական ընտրություններում ապահովել սեւամորթների ձայները: Խարթումը նաեւ պնդում է, որ որեւէ միջամտություն կփչացնի փխրուն խաղաղության բանակցությունները, որ վարվում են Նիգերիայում Դարֆուրի ապստամբների հետ: Փաստերից շատերը, սակայն, անվիճելի են: 2003 թ. փետրվարից ի վեր 50 հազար մարդ է մահացել, 1 միլիոնից ավելի մարդ տեղահանվել է: Օգնություն ցուցաբերող խմբերը երեկ հայտնեցին, որ փախստականների մի նոր զանգված է տեղափոխվել Հարավային Դարֆուրում գտնվող մի ճամբար: Արտաքին տեսարանները երկար ժամանակ ցուցադրվում են մեր հեռուստաէկրաններին, որպեսզի մենք բավարարվենք սույն հանգիստ դիվանագիտության ապարդյուն դրսեւորումներով:

Ճիշտ է, Ամերիկայի դեպքում զգացվում է ամոթանքը տասը տարի առաջ Ռուանդայում կատարվող ցեղասպանությանն անմիջապես չարձագանքելու համար: Եվ դա բնական է: Ցեղասպանության որակումը կարող է նաեւ միջազգային հանրությանը ցնցելու նպատակ հետապնդել: Չնայած որոշակի սանկցիաների կիրառումը, օրինակ, ակտիվների սառեցումը կամ պաշտոնական անձանց ճանապարհորդելու արգելքը, շատ ավելի ազդունավետ պիտի լինեն, քան նավթի բեռնարգելքը, որ Վաշինգտոնն է ներկայումս առաջարկում: Այս առաջարկին դեմ են Չինաստանը, որ սուդանական նավթի ներկրողներից է, եւ Պակիստանն ու Ալժիրը: Ավելին՝ Իրաքի փորձառությունը ցույց տվեց, որ նման սանկցիաները չափազանց «բութ գործիքներ» են ինչ-որ բան լուծելու համար: Սակայն ինչքան էլ հրատապ լինի ճգնաժամը, Վաշինգտոնն ու Լոնդոնը նույնքան փութաջանորեն չեն շարժվում, որքան նրանք արեցին Սադդամին պատերազմ հայտարարելու համար ՄԱԿ-ից երկրորդ թույլտվություն ստանալու պարագայում:

Պրն Փաուելի որակումը Մ. Նահանգներին առաջ է գցում Եվրամիությունից, որը դեռեւս ՄԱԿ-ից պահանջում է հետաքննություն անցկացնել: Բայց խնդրի էությունը ցեղասպանություն բառի լոկ բառարանային սահմանումը չէ: Ոչ ոք չի կարող ժխտել, որ Սուդանը տառապում է ողբերգությունից: Օքսֆամ կազմակերպությունը բազմիցս կոչ է հղում, որ անհրաժեշտ է փրկել մարդկանց կյանքը: Ժամանակը կարճ է, մարդիկ մահանում են: Մարդկանց տառապանքի չափն իմանալը նախապայման է գործի անցնելու: Բառերը, ինչքան էլ հնչեղ լինեն, բավական չեն:

Հ. Ռ.

ՉԵՉԵՆՆԵՐ

Բասաեւը ստանձնել է Բեսլանի ահաբեկչության պատասխանատվությունը

Չեչեն զինյալների առաջնորդներից Շամիլ Բասաեւը «Կավկազցենտր» ինտերնետային սայթում հրապարակել է հայտարարություն, որով ստանձնել է Բեսլանի դպրոցի զավթման ահաբեկչական գործողության պատասխանատվությունը:

Հայտարարության մեջ Բասաեւը խոստովանում է, որ սեպտեմբերի 1-ին դպրոցը զավթել են իր խմբավորման զինյալները: Միաժամանակ նշվում է, որ Բասաեւի «Ռիադուս-Սալիհին» խմբավորումը պատասխանատու է օգոստոսի 31-ին Մոսկվայի մետրոյի «Ռիժսկայա» կայարանի, ինչպես նաեւ նույն ամսվա 24-ին ռուսական երկու օդանավերի պայթեցման համար:

Հյուսիսային Կովկասում հակաահաբեկչական գործողությունների օպերատիվ շտաբի նախագահ Իլյա Շաբալկինը ՌԻԱ գործակալության թղթակցին ասել է, որ Բասաեւի հայտարարության մեջ որեւէ նորություն չկա, քանի որ ՌԴ հատուկ ծառայությունների ղեկավարները Ռուսաստանում տեղի ունեցած վերջին խոշոր ահաբեկչությունների համար արդեն մեղադրել էին Բասաեւին, Մասխադովին եւ չեչեն մյուս առաջնորդներին:

Սակայն Բասաեւն իր հայտարարության մեջ հրապարակում է նաեւ որոշ նոր մանրամասնություններ: Նրա խոսքերով, դպրոցը զավթած ահաբեկիչները ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինից պահանջել են կամ անհապաղ Չեչնիայից դուրս բերել ռուսական զորքը, կամ էլ հրաժարական տալ: Բասաեւը հավաստիացնում է, թե զորքերի դուրսբերմանը զուգընթաց պատանդները մաս առ մաս ազատ էին արձակվելու: Պուտինի հրաժարականի դեպքում երեխաներն ազատ էին արձակվելու, իսկ մնացյալ պատանդներին ահաբեկիչներն իրենց հետ տանելու էին Չեչնիա:

Մասխադովն անմեղ է ձեւանում

Չեչեն հայտնի անջատական, Չեչնիայի նախկին նախագահ Ասլան Մասխադովն «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում ասել է, թե ինքը մեղավոր չէ Բեսլանի դպրոցի դեպքերի համար: Մասխադովի խոսքերով, ինքը ըմբռնումով է վերաբերվում ահաբեկիչների գործողություններին, «որոնցից շատերը Ռուսաստանի դեմ խաղաղակիրթ մեթոդներով պայքարելն անիմաստ են համարում»:

Ահաբեկիչները, ըստ Մասխադովի, փորձում են Չեչնիայի պատերազմին վերջ դնել պայթեցումներով, առեւանգումներով, դպրոցների զավթումներով եւ համանման այլ գործողություններով: Նրանք ենթադրում են, որ Պուտինի գեներալները, հատուկ ծառայությունները չեն հրաժարվի հանուն պատանդների ազատման կրակ բացել եւ վտանգել երեխաների եւ չափահասների կյանքը:

Մասխադովը վստահություն է հայտնել, որ ահաբեկչությունը հնարավոր կլինի կանգնեցնել միայն բանակցությունների միջոցով: «30 րոպեն բավական է, որ Ռուսաստանի ու Չեչնիայի նախագահները հանդիպեն եւ վերջ դնեն արյունահեղությանը», ասել է նա: Նրա խոսքերով, ամենակարեւորը չեչեն ժողովրդի անվտանգության երաշխավորումն է: «Մյուս բոլոր հարցերում ես պատրաստ եմ զիջումներ անել Ռուսաստանին», հայտարարել է Մասխադովը:

«Թուրքիայի արտգործնախարար Գյուլը Նյու Յորքում կհանդիպի ՀՀ արտգործնախարար Օսկանյանին»

Հանդիպմանն առանձնակի նշանակություն է տալիս թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը

Երեկ Մ. Նահանգներ ուղեւորվեց Թուրքիայի փոխվարչապետ, արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլը: Նրա ծրագիրը չափազանց հագեցած է: Նա շաբաթվա վերջին 2 օրը կանցկացնի Չիկագոյում՝ մասնակցելով այնտեղ թուրքական տոնահանդեսի փակման արարողությանը, ապա հանդիպումներ կունենա ԱՄՆ-ում գործող թուրքական տարբեր կազմակերպությունների եւ հրեական կառույցների ներկայացուցիչների հետ:

Սեպտեմբերի 20-ին Թուրքիայի արտգործնախարարը Չիկագոյից կմեկնի Նյու Յորք՝ մասնակցելու ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի աշխատանքներին: Համաձայն ՄԱԿ-ում Թուրքիայի մշտական ներկայացուցչի տեղակալ Ալթայ Ջենգիզերի, ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայում Աբդուլլահ Գյուլի ելույթը նախատեսվում է սեպտեմբերի 23-ի նիստում, որտեղ նույն օրը նրա հետ ելույթ կունենան նաեւ Գերմանիայի, Չինաստանի, Ռուսաստանի, Ավստրիայի, Անգլիայի եւ Ֆրանսիայի արտգործնախարարները: Բացի ելույթից, Նյու Յորքում Գյուլը երկկողմ հանդիպումներ կունենա ասամբլեայի մասնակիցների հետ:

Կիսապաշտոնական «Անատոլու» գործակալությունը սեպտեմբերի 17-ի հաղորդագրությամբ, տեղեկացնելով այս ամենի մասին, Թուրքիայի արտգործնախարարի երկկողմ հանդիպումներից առանձնացրել էր Եվրամիության արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության գծով հանձնակատար Խավիեր Սոլանայի եւ արաբական լիգայի գլխավոր քարտուղար Ամր Մուսայի հետ կայանալիք հանդիպումները:

Սեպտեմբերի 17-ի առավոտյան Աբդուլլահ Գյուլի Մ. Նահանգներ ուղեւորությանն անդրադարձավ նաեւ թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը՝ ընդգծելով. «Թուրքիայի արտգործնախարարը Նյու Յորքում կունենա 32 երկկողմ հանդիպում, այդ թվում ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Քոլին Փաուելի եւ Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ»: Այլ կերպ, ի տարբերություն «Անատոլու» գործակալության, թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը Գյուլի հանդիպումներից առանձնացրեց Փաուելի եւ Օսկանյանի հետ նախատեսվող հանդիպումները, կարեւորելով դրանց առանձնակի նշանակությունը Անկարայի համար:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ԵԱՀԿ-ն Ռուսաստանին քննադատում է լրագրողներին ճնշելու համար

Եվրոպայի անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպությունը հրապարակել է զեկուցագիր, որտեղ դատապարտվում է ՌԴ իշխանությունների վերաբերմունքը Բեսլանի իրադարձությունները լուսաբանած լրագրողների նկատմամբ: Իշխանությունների գործողությունները փաստաթղթում բնութագրվում են իբրեւ «լուրջ հարված ժողովրդավարությանը»:

Զեկուցագրում նշվում է, որ ՌԴ իշխանությունները լրագրողներից առգրավել են տեսանյութեր, իսկ իրենք չեն կարողացել ժամանակին հավաստի տեղեկություններ հրապարակել իրադարձությունների վերաբերյալ: Այս ամենի հետեւանքով բնակչությունը կորցրել է վստահությունն իշխանությունների եւ լրագրողների հանդեպ:

«Սա է եռակի անվստահություն. լրագրողները չեն հավատում իշխանություններին, բնակչությունը չի հավատում լրագրողներին, իշխանությունները չեն հավատում սեփական ժողովրդին: Սա լուրջ հարված է ժողովրդավարությանը», հայտարարել է ԵԱՀԿ ներկայացուցիչ Միկլոշ Խարասթին:

Նրա գլխավորությամբ պատրաստված զեկուցագիրն ընդգրկում է ՌԴ իշխանություններին ներկայացվող բողոքների ցանկը: BBC-ի թղթակիցը հիշեցնում է, որ մամուլի եւ հեռուստատեսության նկատմամբ ՌԴ իշխանությունների բռնած դիրքն ավելի վաղ արդեն քննադատել էին «Միջազգային ներում» իրավապաշտպանական կազմակերպությունը, Մարդու իրավունքների միջազգային լիգան, Միջազգային Հելսինկյան խումբը եւ այլ կազմակերպություններ: Համատեղ հայտարարության մեջ նրանք պնդում են, թե Ռուսաստանի իշխանությունները «թաքցրել են ճգնաժամի իրական չափերը»:

Առաջին տագնապալի ազդանշաններն ստացվել էին արդեն սեպտեմբերի 1-ին, երբ երկու անկախ լրագրողների՝ «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակից Անդրեյ Բաբիցկուն եւ «Նովայա գազետայի» լրագրող Աննա Պոլիտկովսկայային թույլ չէին տվել մեկնել Բեսլան:

Միլիցիան մի քանի անգամ կալանավորել էր Բաբիցկուն եւ ուղարկել դատական նիստի: Պոլիտկովսկայան ծանր թունավորմամբ հայտնվել էր Ռոստովի հիվանդանոցում: Նա պնդում է, որ իրեն թունավորել են իր հետ միեւնույն ինքնաթիռով Մոսկվայից Ռոստով մեկնած հատուկ ծառայությունների աշխատակիցները:

Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենքի հետքեր չեն հայտնաբերվել

Ամերիկացի տեսուչների զեկույցը

Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենքի որոնումներով զբաղված ամերիկացի տեսուչների խմբի ղեկավար Չառլզ Դյուլֆերը պատրաստել է զեկուցագիր: Փաստաթղթում այն հետեւությունն է արվում, որ Իրաքում հիշյալ զենքի հետքեր չեն հայտնաբերվել:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության թղթակցին հաջողվել է հատվածներ հայթայթել տեսուչների զեկուցագրից, որ մաս-մաս հրապարակվելու է առաջիկա մեկ ամսվա ընթացքում: Փորձագետները միաժամանակ կարծում են, թե Սադդամ Հուսեյնի կառավարման տարիներին Իրաքում սառեցված վիճակում եղել են միջուկային գաղտնի ծրագրեր, որոնք բռնապետը մտադիր է եղել ժամանակի ընթացքում վերականգնել: Տեսուչները նաեւ պարզել են, որ Հուսեյնի օրոք Իրաք են ներմուծվել արգելված նյութեր:

Բացի դրանից, Իրաքում մշակվել են անօդաչու ինքնաթիռներ, գործել են երկակի նշանակության արդյունաբերական ձեռնարկություններ, որտեղ հնարավոր էր զենք արտադրել:

Օրերս «Ազգը» մեջբերել էր ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի խոսքերը, որ Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենք թերեւս երբեք չի հայտնաբերվի: Փաուելն իր հայտարարությունն արել էր, հիմք ընդունելով Չառլզ Դյուլֆերի՝ այն ժամանակ դեռեւս չհրապարակված զեկույցը:

ԱՄՆ-ն անցյալ տարի Իրաք ներխուժեց հիմնականում այն պատրվակով, իբր այնտեղ զանգվածային բնաջնջման զենք կա:

«ՎԱՎԵՐԱԳՐՈՂԸ» ԷԴԻՆԲՈՒՐԳՈՒՄ

Հարություն Խաչատրյանի վերջին աշխատանքը «Վավերագրողը», որն արժանացել է Հայաստանի պետական մրցանակի, անցյալ տարի Կառլովի Վարիի միջազգային կինոփառատոնի հատուկ մրցանակը շահելուց հետո միջազգային ասպարեզ է ելել եւ մինչեւ օրս շրջում է տարբեր կինոֆորումներով: Մոնրեալի, Պուսանի, Գյոթեբորգի, Ռոտերդամի, Վիսբադենի, Գյորի, Բուենոս Այրեսի եւ այլ փառատոների մասնակցելուց հետո ֆիլմը օգոստոսի 20-ին եւ 22-ին ներկայացվել է նաեւ Էդինբուրգի միջազգային կինոփառատոնում: Սա դարձել է «Վավերագրողի» պրեմիերան Մեծ Բրիտանիայում: Թարգմանաբար ներկայացնում ենք ֆիլմն արժեւորող հոդվածը, որ հրապարակվել է Էդինբուրգի փառատոնի ծավալուն կատալոգում:

«Վավերագրողը»

Սա այն ֆիլմը չէ, որ Հարություն Խաչատրյանը նախատեսել էր: Սկզբնապես նա ծրագրել էր նկարահանել ավելի ծավալուն կինոնկար իր հայրենիքի՝ Հայաստանի վիճակի մասին, որն անկում է ապրել պատերազմի, գործազրկության եւ արտագաղթի պատճառով: Բայց պետական ֆինանսավորումը սպառվեց, միջոցները սուղ էին, եւ Խաչատրյանը ստիպված էր կապակցել արդեն հավաքած հատվածները՝ այցելությունը լքված քարհանք, ծննդատան տեսարանները, քաղաքի մուրացիկների խմբերը, ստանալով մի բաղադրյալ պատկեր, որն ավելի իմպրեսիոնիստական էր ու մասնատված, քան նա ծրագրել էր: Կինոնկարն սկսվում է ամայի բնապատկերի կադրով, քամին է սուլում հարթավայրում, նախքան կկենտրոնանանք մի խումբ մարդկանց վրա, որոնք լռելյայն խմում են սեղանի շուրջ, մինչ շները ապարդյուն հաչում են հետնապլանում: Եվ եթե դրվագը ինչ-որ բանով պարտական է Բելա Տարի թախծամած հայացքին, պատճառն ուղղակի այն է, որ հունգարացին դարձել է այս գեղագիտության ամենաճանաչված ջատագովը միջազգային ասպարեզում:

Նույնիսկ նկատի ունենալով Խաչատրյանին պարտադրված բյուջետային սահմանափակումները, անկեղծ ասած, դժվար է նկատել, թե ինչպես է ռեժիսորը կարողացել բարելավման ճիգեր թափել: Ամբողջովին սեւ-սպիտակ, խիստ կոնտրաստային պատկերաշարով նա ցուցադրում է կոմպոզիցիայի նրբին զգացողություն եւ լիովին ձեւավորված աշխարհընկալում: Ֆիլմը մեծ մասամբ անխոս է. երբեմն ինչ-որ մեկը խոսում է հարցազրույց տվող մարդու լարված, փոքր-ինչ բծախնդիր եղանակով, եւ նրա խոսելու ընթացքում վհատության թեթեւակի պոռթկում է քեզ համակում: Ռեժիսորը առանձնակի հոգեհարազատություն ունի երեխաների հետ, որոնց վստահությունը շահելու կարողություն, մի բան, որ զարմանալի է՝ հաշվի առնելով նրա ցուցաբերած թվացյալ կոպտությունը: Մի պահ նա հայտնվում է կինոխցիկի առաջ՝ պահանջելով, որ փոքրիկ տղան արտասանի իր ընտանիքի տրտում պատմությունն անելուց հետո («Լսու՞մ ես ինձ: Հիմա նայիր կինոխցիկին ու լաց եղիր»), մինչ հնչյունային օպերատորը շփոթահար սպասում է մի կողմում: Երեխան այդպես էլ անում է: Այս ինքնադիմանկարը հեգնոտ է եւ ինքնագիտակցված, բռնակալ ռեժիսորի երգիծանք: Բայց սա, անկասկած, նաեւ կեղծիք է. ոչ ոք չէր կարողանա ձեռք բերել այն նյութը, որ Խաչատրյանը նկարահանել է՝ առանց համբերության, կարեկցանքի եւ խոնարհության հսկայական պաշարներ ունենալու: Այն կադրը, որտեղ տղան ուղիղ կինոխցիկին է նայում, համարժեք է եւ գրեթե գերազանցում է Ժան-Պիեռ Լեոյի նշանավոր քառացած կադրը Տրյուֆոյի «400 հարված» ֆիլմի վերջաբանում, այնքան որ պերճախոս է բնորոշում տղայի ընտրության հրավունքի բացակայությունը, մինչդեռ մի ուրիշ դրվագ՝ մուրացիկների խնջույքը, որ կռվոցի է վերածվում, մրցակից է Բունյուելի «Տրիստանա»-ի զարշ պոեզիայի հետ: Վեց տարի շարունակ նկարահանելով՝ սա զտարյուն կինոյի գրավիչ նմուշ է, որին ոչինչ չի հետաքրքրում, իր պնդած միակ տխուր ճշմարտությունից բացի:

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Էդինբուրգի 58-րդ միջազգային կինոփառատոնի շրջանակներում, Հարություն Խաչատրյանի «Վավերագրողից» զատ, ցուցադրվել է եւս մի հայ ռեժիսորի՝ Ալբերտ Խոդաղողյանի նոր աշխատանքը: «Ուղեւորություն» («Moving on») վերնագրված 10 րոպեանոց ժապավենը տեղ է գտել կարճամետրաժ խաղարկային ֆիլմերի ծրագրում:

33-ամյա Ալբերտ Խոդաղողյանը ծնունդով Իրանից է, Կիպրոսի Մելգոնյան վարժարանի շրջանավարտ, որն այնուհետեւ ուսումը շարունակել է Գերմանիայում: Անցնելով Ամերիկա՝ Խոդաղողյանը իբրեւ անկախ կինոռեժիսոր եւ պրոդյուսեր նկարահանել է մի շարք գործեր՝ «Ազատություն», «Արյունարբու երեխան», «Ապակե շղթա» եւ այլն: 1995-ին ստեղծված նրա «Մովսեսի Արեւմուտքը» ֆիլմի հերոսը խորհրդահայ հետախույզ է, որը ձգտում է բնակություն հաստատել Կանադայում:

Էդինբուրգում ներկայացված «Ուղեւորությունը» կյանքի է կոչվել Մեծ Բրիտանիայում: Ալբերտ Խոդաղողյանը հանդես է եկել որպես ֆիլմի ռեժիսոր, համապրոդյուսեր եւ օպերատոր: Սցենարը հեղինակել է Դուշան Տոլմաչը, երաժշտությունը՝ Սոլեն Ֆիգին, իսկ դերակատարներն են Մել Ռեյդոն, Ֆելիսիտ դյու Ժոն, Քարեն Ֆերրարին, Բրայան Լոնսդեյլը եւ Էդի Քուպերը:

«Ուղեւորությունը» հետաքրքրական սյուժե ունի: Ֆիլմի երիտասարդ հերոսը, որի մեքենան ընթանում է ամայուտով, ճամփեզրից շարունակ վերցնում է մարդկանց, որոնք բոլորն էլ նրա անցյալից են. սկսած դժգոհ ծնողներից եւ տղայի սիրտը կոտրած առաջին աղջկանից՝ մինչեւ փորձանքի մեջ նրան լքած հին ընկերն ու անփոխադարձ սիրո վերջին առարկան:

«Ուղեւորություն»

Մեքենան հետզհետե լցվում է, բայց ինչքա՞ն կարող է երիտասարդը դիմանալ:

10 ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ ՖԻԼՄԵՐԸ

«ԿԻՆՈՍԱՐՔՈՎ ՄԱՐԴԸ»

ԽՍՀՄ, ռեժիսոր՝ Ձիգա Վերտով, 1929

Ֆիլմ, որից սնվում են հետագա շատ փորձարարություններ եւ վավերագրության ու մուլտիպլիկացիայի մեջ, եւ խաղարկային կինոյում: Այս կինոնկարից հետո, որտեղ խցիկը գլխավոր դերակատարն է, Իլյա Էրենբուրգն ասել է, թե Վերտովին շատ չեն հասկանա, «բայց դեռ երկար տարիներ կկողոպտեն»:

«ՕԼԻՄՊԻԱ»

Գերմանիա, ռեժիսոր՝ Լենի Ռիֆենշտալ, 1938

Նացիստական քարոզչության հավանությանն արժանացած ֆիլմը՝ 1936 թվականի Օլիմպիական խաղերի մասին, սպորտին վերաբերող վավերագրական կինոյի անգերազանց նմուշ է մինչեւ օրս: Հաջողությամբ ցուցադրվել է ամենուրեք (բացի ԱՄՆ-ից, որը բոյկոտել է ֆիլմը) եւ հեղինակին 400 հազար ռայխսմարկ աստղաբաշխական հոնորար բերել:

«Օլիմպիա»

«ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՖԱՇԻԶՄ»

ԽՍՀՄ, ռեժիսոր՝ Միխայիլ Ռոմմ, 1965

Ֆաշիզմի բնույթի տպավորիչ վավերագրական հետազոտություն, որը ստեղծվել է խրուշչովյան ձնհալի շրջանում: Ֆիլմի էկրան բարձրանալու պահին խորհրդային, եվրոպական եւ ամերիկյան հանդիսատեսին գրավում էին խրոնիկայի կադրերը եւ ռեժիսորի հեգնալի, տրտում կամ պաթետիկ մեկնաբանությունները:

«ԿԱՄՔԻ ՀԱՂԹԱՆԱԿ»

Գերմանիա, ռեժիսոր՝ Լենի Ռիֆենշտալ, 1934

Նացիոնալ-սոցիալիստական կուսակցության Նյուրնբերգյան համագումարի մասին պատմող կինոնկար, Երրորդ ռայխի պաշտոնական ֆիլմը: Ժամանակին ապշեցնում էր տեխնիկական ու գեղագիտական նորարարություններով, իսկ այժմ համարվում է վավերագրության կատարյալ գործ, որը թույլ է տալիս ուսումնասիրել քարոզչության ազդեցությունը զանգվածների վրա:

«ՄԻԿՐՈՏԻԵԶԵՐՔ»

Ֆրանսիա - Շվեյցարիա - Իտալիա, ռեժիսորներ՝ Կլոդ Նյուրիդսենի, Մարի Պերենու, 1996

Վավերագրական դրամա միջատների կյանքի մասին, թողարկվել է «Յուրայի դարաշրջանի զբոսայգին ձեր բակում» կարգախոսով: «Միկրոտիեզերքի» պրոդյուսեր Ժակ Պերենը հետագայում ստեղծեց գերշահութաբեր «Թռչունները»:

«ԲԵՌԼԻՆ. ՄԵԾ ՔԱՂԱՔԻ ՍԻՄՖՈՆԻԱ»

Գերմանիա, ռեժիսոր՝ Վալտեր Ռութման, 1929

Մի օր մեծ քաղաքում՝ արշալույսից մինչեւ մայրամուտ, կինոավանգարդի գլուխգործոց եւ ընդօրինակման նմուշ հետագա բոլոր ուրբանիստական կինոսիմֆոնիաների համար:

«ՄԻ ՕՐ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ»

Շվեյցարիա - Գերմանիա - Մեծ Բրիտանիա, ռեժիսոր՝ Քեւին Մաքդոնալդ, 2000

«Օսկարի» մրցանակակիր, յուրատեսակ «Օլիմպիա», բայց ավելի ուշ շրջանի: 1972-ին Մյունխենի Օլիմպիական խաղերում պաղեստինցի ահաբեկիչների կողմից իսրայելցի մարզիկների սպանության վավերական պատմությունն է:

«ԿՈՅԱՆԻՍԿԱՑՑԻ»

ԱՄՆ, ռեժիսոր՝ Գոդֆրի Ռեջջո, 1983

Ռեջջոյի եռերգության առաջին մասը երաժշտական ու տեսողական պատկերների հավաքածու է բնության եւ մարդկանց քաղաքակրթության բախման մասին: Սա նաեւ նշանավոր մինիմալիստ կոմպոզիտոր Ֆիլիպ Գլասի առաջին աշխատանքներից մեկն է կինոյում:

«ԻՄ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԻՏԱԼԻԱ»

ԱՄՆ, ռեժիսոր՝ Մարտին Սկորսեզե, 1999

Մոլի կինոսիրող Սկորսեզեն իր չորսժամանոց ֆիլմով ապացուցեց, որ իտալական նեոռեալիզմը բնավ էլ ձանձրալի սեւ-սպիտակ կինո չէ: Դրանից չորս տարի առաջ «Մարտին Սկորսեզեի սենտիմենտալ ուղեւորությունը ամերիկյան կինոյով» ֆիլմում ռեժիսորը ուշադրություն հրավիրեց եւ ԱՄՆ-ի կինոկլասիկայի վրա:

«ՖԱՐԵՆՀԱՅԹ 9/11»

ԱՄՆ, ռեժիսոր՝ Մայքլ Մուր, 2004

Երգիծական պամֆլետ, որը սասանեց Ամերիկայի գործող նախագահի աթոռի ոտքերը: Բոլոր ժամանակների ու ժողովուրդների ամենաշահութաբեր վավերագրական ֆիլմն է:

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ

20 սեպտեմբերի, 22.25 Культура

«Չոչարա»** Ռեժիսոր՝ Վիտտորիո Դե Սիկա: Դերերում. Սոֆի Լորեն, Ժան-Պոլ Բելմոնդո, Ռաֆ Վալոնե, Էլեոնորա Բրաուն: Իտալիա - Ֆրանսիա, 1960:

Հակապատերազմական դրամա, Ա. Մորավիայի նշանավոր վեպի էկրանացումը, որը Կաննի մրցանակ եւ «Օսկար» է բերել Ս. Լորենին:

21 սեպտեմբերի, 23.00 Հ1

«Դոգվիլ»*** Ռեժիսոր՝ Լարս ֆոն Թրիեր: Դերերում. Նիկոլ Քիդման, Փոլ Բեթանի, Ստելան Սկարսգարդ, Քլոե Սեւինյի, Բեն գազարա, Լորեն Բեքոլ, Ջեյմս Քաան: Դանիա - Շվեդիա - Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա - Գերմանիա - Հոլանդիա, 2003:

Ամերիկյան գավառում հայտնված բարեսիրտ անծանոթուհին հետզհետե վերածվում է բոլորին սպասարկող ստրկուհու:

22 սեպտեմբերի, 23.50 Հ1

23 սեպտեմբերի, 23.30

«Պարմի մենաստանը»** Ռեժիսոր՝ Քրիստիան-Ժակ: Դերերում. Ժերար Ֆիլիպ, Մարիա Կազարես, Ռընե Ֆոռ: Ֆրանսիա - Իտալիա, 1947:

Ստենդալի դասական վեպի էկրանացումն է Ֆաբրիցիո Դել Դոնգոյի տրտմալի սիրավեպի մասին:

24 սեպտեմբերի, 23.25 Կենտրոն

«Ճանապարհ»*** Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Ֆելինի: Դերերում. Ջուլիետա Մազինա, Էնթոնի Քուին, Ռիչարդ Բեյսհարթ: Իտալիա, 1954:

Տրագիկոմիկական պատմություն կրկեսի շրջիկ արտիստների կյանքից, իտալական կինոյի գլուխգործոցներից մեկը, որն արժանացել է Վենետիկի փառատոնի մրցանակին եւ «Օսկարի»:

25 սեպտեմբերի, 23.20 Культура

«Մարդը, որ չի եղել»** Ռեժիսոր՝ Ջոել Քոեն: Դերերում. Բիլի Բոբ Թորնթոն, Ֆրենսիս Մաքդորմանդ, Սկարլեթ Յոհանսոն: ԱՄՆ, 2001:

Փոքր մարդու կյանքի տրագիֆարսը Կաննում ճանաչվել է լավագույն ռեժիսորական աշխատանք:

25 սեպտեմբերի, 00.30 Հ1 Նոր ալիք

«Կեսգիշերային կովբոյը»*** Ռեժիսոր՝ Ջոն Շլեզինգեր: Դերերում. Ջոն Վոյթ, Դասթին Հոֆման: ԱՄՆ, 1969:

Գավառացի ալֆոնսի նյույորքյան ոդիսականը արժանացել է երեք «Օսկարի», այդ թվում՝ որպես լավագույն կինոնկար եւ ռեժիսորական աշխատանք:

26 սեպտեմբերի, 00.10 Культура

«Մարիա Բրաունի ամուսնությունը»*** Ռեժիսոր՝ Ռայներ Վեռներ Ֆասբինդեր: Դերերում. Հաննա Շիգուլա, Քլաուս Լյովիչ, Իվան Դեսնի: Գերմանիա, 1978:

Հակասական նկարագրի տեր կնոջ դիմանկար, բեռլինյան փառատոնի մրցանակակիր:

Էջը պատրաստեց ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության վերջնագծում առավել հետաքրքրական է դարձել հետնապահների պայքարը: Բարձրագույն խմբում տեղը պահպանելու համար պայքարին մասնակցում է նաեւ մեր ամենաերիտասարդ թիմը՝ Գյումրու «Շիրակը»: Շիրակցիները վերջին տուրերում հաջող ճիգեր են գործադրում մրցաշարային վիճակը շտկելու համար: Հերթական տուրում նրանք եւս մեկ հաջող խաղ կատարեցին: Հյուրընկալվելով «Միկային», գյումրեցիները ոչ միայն անառիկ պահեցին դարպասը, այլեւ խաղավարտից 2 րոպե առաջ Գառնիկ Սարգսյանի խփած գոլի շնորհիվ անչափ կարեւոր հաղթանակ տոնեցին: Մրցաշարային աղյուսակում շիրակցիների առաջընթացին նպաստեց նաեւ «Կոտայքի» նկատմամբ «Արարատի» հաղթանակը: Առաջնությունում մրցակիցները տարբեր խնդիրներ են լուծում: Արարատցիները ձգտում են տեղ գրավել մրցանակային եռյակում, իսկ «Կոտայքը»՝ պահպանել տեղը բարձրագույն խմբում: Այս խաղում հաջողությունն ուղեկցեց արարատցիներին: 60-րդ րոպեին Վահե Թադեւոսյանի խփած միակ գնդակը հաղթանակ պարգեւեց «Արարատին», որի շնորհիվ թիմը շրջանցեց «Բանանցին»: Վերջինս զիջեց չեմպիոնի տիտղոսը վաղուց ապահոված «Փյունիկին»: Այս խաղի առաջին խաղակեսն անցավ ոչ այնքան դիտարժան պայքարում: Հաշիվը բացելու առաջին լավ հնարավորությունը ձեռից բաց թողեց «Բանանցի» հարձակվող Իսկոյանցը, իսկ ահա «Փյունիկի» երիտասարդ ֆուտբոլիստ Էդգար Մանուչարյանը 22-րդ րոպեին դիպուկ հարվածով եզրափակեց խաղընկերների գրոհը:

Ընդմիջումից հետո ընդամենը 5 րոպեի ընթացքում նախ Փաչաջյանը, ապա Գալուստ Պետրոսյանը հաշիվը դարձրին 3–0: «Փյունիկը» դրանով գործն ավարտված համարելով, զգալիորեն նվազեցրեց ակտիվությունը: Դրանից օգտվելով, «Բանանցի» ֆուտբոլիստները երկու անգամ պատժեցին «Փյունիկին»: Աչքի ընկան Մելիքյանն ու Կոնդրաշչենկոն: Սակայն պարտությունից խույս տալ «Բանանցին» այդպես էլ չհաջողվեց: Այսօր կայանալիք «Կիլիկիա»-«Դինամո-Զենիթ» հանդիպմամբ կավարտվի առաջնության 20-րդ տուրը:

«Շիրակը» շտկում է մրցաշարային վիճակը

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	20	17	3	0	63–18	54
2. Միկա	19	12	3	4	29–18	39
3. Արարատ	20	8	6	6	28–24	30
4. Բանանց	19	8	4	7	25–27	28
5. Դ.-Զենիթ	19	6	5	8	17–28	23
6. Շիրակ	20	3	7	10	20–32	16
7. Կոտայք	20	3	5	12	21–39	14
8. Կիլիկիա	19	3	3	13	22–39	12

Ռմբարկուները

Նշան Էրզրումյան	«Կիլիկիա»	14
Գալուստ Պետրոսյան	«Փյունիկ»	14
Էդգար Մանուչարյան	«Փյունիկ»	14
Լեւոն Փաչաջյան	«Փյունիկ»	11
Արմեն Շահգելդյան	«Միկա»	9

Նախկին ԽՍՀՄ-ից լավագույնը «Զենիթի» արդյունքն էր

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության հերթական փուլում նախկին ԽՍՀՄ-ի թիմերից բոլորից հաջողը «Զենիթի» ելույթն էր: Սեփական հարկի տակ «Զենիթը» 4 անպատասխան գնդակ ուղարկեց Սերբիայի «Ցրվենա Զվեզդայի» դարպասը: ՌԴ առաջնության մյուս մասնակիցը՝ «Թերեկը», Մոսկվայում Շվեյցարիայի չեմպիոն «Բազելի» հետ հանդիպումն ավարտեց ոչ-ոքի (1-1): Ուկրաինայի երկու ներկայացուցիչներն էլ պարտվեցին: Դոնեցկի «Մետալուրգը» սեփական հարկի տակ զիջեց «Լացիոյին» (0-3), իսկ «Դնեպրը» Հայֆայում պարտվեց «Մակաբիին» (0-1): Բավական գոլառատ էր «Վիսլա»-«Դինամո» Թբ. հանդիպումը, որում 4-3 հաշվով հաղթեցին դաշտի տերերը: Ընդ որում, առաջին խաղակեսն ավարտվել էր վրաց ֆուտբոլիստների օգտին (2-0): Ընդմիջումից հետո ընդամենը 3 րոպեում լեհ ֆուտբոլիստները 3 գոլ խփեցին եւ հաշվի մեջ առաջ անցան: Լատվիական «Մետալուրգը» հյուրընկալվելիս «Շալկե-04»-ից խոշոր հաշվով պարտվեց (1-5): Այդ խաղում Էբբե Սանդը «հեթ-տրիկի» հեղինակ դարձավ: Իսկ ահա Լատվիայի մյուս ներկայացուցիչը՝ «Վենտսպիլսը» սեփական հարկի տակ ոչ-ոքի (1-1) խաղաց լեհական «Ամիկայի» հետ:

Ամենախոշոր հաշիվը գրանցվեց ավստրիական ԳԱԿ-ի եւ բուլղարական «Լիտեքսի» մրցավեճում (5-0): «Բրյուգե»-«Շատորու», «Սոշո»-«Տարբեկ», «Ուտրեխտ»-«Ձուրգորդեն» հանդիպումներում դաշտի տերերը հաղթեցին միեւնույն 4-0 հաշվով: Մյուս հանդիպումներում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները.

«Հաֆնարֆյորդուր»- «Ալեմանիա»	1-5
«Ստորտսինգ»- «Ռապիդ»	2-0
«Մարիտիմու»- «Ռեյնջերս»	1-0
«Միդլսբրո»- «Բանիկ»	3-0
«Բրյուգե Գլիմս»- «Բեշիքթաշ»	1-1
«Սարագոսա»- «Սիգմա»	1-0
«Սեւիլյա»- Նասյոնալ»	2-0
ՊԱՕԿ-ԱԶ-67	2-3
«Պարմա»- «Մարիբոր»	3-2
«Խարտս»- «Բրագա»	3-1
«Նյուկասլ»- «Հապոել»	2-0
«Միլուոլ»- «Ֆերենցվարոշ»	1-1
«Աուստրիա»- «Լեգիա»	1-0
«Բանսկա Բիստրիցա»- «Բենֆիկա»	0-3
«Ստանդարտ»- «Բոխում»	0-0
«Ույպեշտ»- «Շտուտգարտ»	1-3
«Դինամո» Զագրեբ- «Էլֆսբորգ»	2-0
«Համարբյու»- «Վիլյառեալ»	1-2
«Պարտիզան»- «Դինամո» Բուխ.	3-1
«Շելբուռն»- «Լիլ»	2-2
«Պանիոնիոս»- «Ուդինեզե»	3-1
«Այգալեո» - «Գենչլերբիրլիգի»	1-0
«Տրաբզոնսպոր»- «Ատլետիկ»	3-2
«Ստյաուա» - ԲԿՄԱ Սոֆիա	2-1
«Օլբորգ» - «Օսեր»	1-1
«Օդ Գրենլանդ»- «Ֆեյենորդ»	0-1
«Լեւսկի» - «Բեւերեն»	1-1
«Նովա Գորիցա»- ԱԵԿ	1-1

Պատասխան հանդիպումները կկայանան սեպտեմբերի 30-ին:

ՈՒԵՖԱ-ն կօգնի Բեսլանի դպրոցներին

Բուլղարիայում կայացած ՈՒԵՖԱ-ի գործադիր կոմիտեի նիստում որոշում է կայացվել Բեսլանի նորակառույց երկու դպրոցների շրջակայքում ֆուտբոլի երկու մինի դաշտեր կառուցել: Ահաբեկչությունից տուժած երեխաներին օգնելու պատրաստակամություն է հայտնել նաեւ Ուկրաինայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան, որը կօժանդակի Բեսլանում ֆուտբոլային մեկ մինի դաշտի կառուցմանը: Նախատեսվում է Բեսլանում կառուցել նաեւ արհեստական խոտածածկով մեկ խաղադաշտ: Անհրաժեշտ հումքը գնվել է Գերմանիայից: Բացի այդ, տեղի մանկապատանեկան խոտածածկով մեկ խաղադաշտ կպատրաստվի: Այդ նպատակով Լատինական Ամերիկայից կգնվի մարզադպրոցում ավազե ծածկույթով խաղադաշտ կպատրաստվի, Բրազիլացի ֆուտբոլիստների օրինակով Բեսլանի պատանի ֆուտբոլիստներն էլ եւ Բեսլան կբերվի 3 տոննա ավազ: Բրազիլացի ֆուտբոլիստների օրինակով Բեսլանի պատանի ֆուտբոլիստներն էլ իրենց տեխնիկական վարպետությունը կիղկեն ավազե խաղադաշտում խաղալով: Ըստ մասնագետների, դա նպաստում է նաեւ ֆուտբոլիստների ֆիզիկական տվյալների աճին:

«ԱՎՍՏՐԻԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐԻ» ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

Շախմատի շվեյցարական ամիսը

Այսօրվանից սկսած Շվեյցարիան մեկ ամսով դառնում է շախմատային խոշորագույն իրադարձությունների վայր: Նախ Լոզանում, իսկ ապա Բիասցո փոքրիկ բնակավայրում կանցկացվեն մրցումներ, որոնց վրա բեւեռված կլինի համընդհանուր ուշադրությունը: Երկու մրցապայքարում էլ էական դեր ունեն Հայաստանի ներկայացուցիչները:

Լոզանի ավանդական փառատոնի բաց մրցաշարի մոտ 120 մասնակիցների, այդ թվում՝ 12 ճանաչված գրոսմայստերների մեջ են աշխարհի նախկին փոխչեմպիոն Վլադիմիր Հակոբյանը եւ երիտասարդ Տիգրան Պետրոսյանը: Մրցաշարը կարճատեւ է՝ յոթ տուր, ընդ որում, բացի մեկնարկային խաղից, հաջորդ օրերին կայանալու են երկուական հանդիպումներ, ինչը լրացուցիչ դժվարություններ է ստեղծում մասնակիցների համար: Մրցաշարը մեծ հետաքրքրություն ներկայացնելուց բացի հայ շախմատիստների համար կարեւոր է նաեւ գալիք իրադարձությունների առումով: Հակոբյանը պատրաստվում է հոկտեմբերին Իսպանիայի Կալվիա քաղաքում անցկացվելիք շախմատի համաշխարհային օլիմպիադային, իսկ Պետրոսյանը՝ նոյեմբերին Հնդկաստանի Կոչի քաղաքում կազմակերպվող աշխարհի մինչեւ 20 տարեկան շախմատիստների առաջնությանը:

Լոզանի մրցաշարի ավարտից երկու օր անց Բիասցոյում կմեկնարկի դասական շախմատի վարկածով աշխարհի առաջնության մրցախաղը Վլադիմիր Կրամնիկի եւ Պետեր Լեկոյի միջեւ: Այդ մենամարտի հաղթողը փոքր-ինչ ավելի ուշ կխաղա ՖԻԴԵ-ի վարկածով չեմպիոնի (Կասպարով-Կասիմջանով) մրցախաղի հաղթողի հետ՝ աշխարհի բացարձակ եւ միակ չեմպիոնին ի հայտ բերելու համար: Այս մրցախաղի կապակցությամբ Վլադիմիր Հակոբյանը Լոզանից անմիջապես կմեկնի Բիասցո: Հարցն այն է, որ Վլադիմիրը Պետեր Լեկոյի հավանական մարտավկաներից մեկն է: Եթե հիշենք, որ Լեկոյի գլխավոր մարզիչը այժմ նրա աներն է՝ Արշակ Պետրոսյանը, ապա պարզ կդառնա, թե ինչու էր նա վերջին հարցազրույցներից մեկում հայտարարել, որ ինքը Հայաստանի մի մասնիկն է: Տեղին է հիշել, որ Կրամնիկին նախապատրաստական շրջանում օգնում էր հայաստանցի մեկ այլ գրոսմայստեր՝ Տիգրան Նալբանդյանը:

Բայց առայժմ հետեւենք Լոզանի մրցաշարին եւ նրանում Հակոբյանի եւ Պետրոսյանի խաղին:

Գագիկ Հովհաննիսյան
Լոզանից

Առաջնությունում երկիշխանություն է

Շախմատի Հայաստանի տղամարդկանց առաջնության 10-րդ տուրից հետո պայքարը չեմպիոնի կոչման համար հասավ գագաթնակետին: Միանձնյա առաջատար Արտաշես Մինասյանը սեւերով զիջեց Արտո Անաստասյանին, իսկ ահա Կարեն Ասրյանը հաղթեց Փաշիկյանին: Արդյունքում երկու շախմատիստներն էլ 9 միավորով բաժանում են 1–2-րդ տեղերը: Արդեն կարելի է վստահորեն ասել, որ հենց այս շախմատիստների միջեւ կընթանա պայքարը ՀՀ չեմպիոնի կոչման համար, քանի որ մյուս մասնակիցները զգալիորեն հետ են մնացել առաջատարներից: Այսպես, երրորդ տեղում ընթացող Գաբրիել Սարգսյանը վաստակել է 6 միավոր: Հերթական տուրում նա երկարատեւ պայքարից հետո ոչ-ոքի խաղաց Չիբուխչյանի հետ: Գալստյանը սպիտակներով հաղթեց Քոթանջյանին:

Այսօր կկայանա մրցաշարի 11-րդ տուրը, որում հանդիպելու են առաջատարները՝ Ասրյանն ու Մինասյանը: Այս պարտիայի ելքը չափազանց վճռորոշ նշանակություն կարող է ունենալ առաջին տեղի համար մղվող պայքարում: Կկայանան նաեւ Չիբուխչյան-Անաստասյան, Սարգսյան-Գալստյան, Քոթանջյան-Փաշիկյան պարտիաները:

Նալբանդյանը պարտվեց երրորդ փուլում

Չինաստանում ընթացող թենիսի միջազգային մրցաշարում Դավիթ Նալբանդյանն առաջին շրջանում հաղթելով դանիացի Պլեսին (7-6, 3-6, 6-3), հաջորդ փուլում եւս հաջող հանդես եկավ: Ճիշտ է, թայվանցի Լու Ենսունի հետ մրցախաղն էլ նրա համար դժվար ընթացք ունեցավ: Առաջին խաղափուլի ելքը վճռվեց թայ-բրեյքում: 7-6 հաշվով առավելության հասավ թաիլանդցի թենիսիստը: Սակայն հաջորդ երկու մրցափուլերում Նալբանդյանին հաջողվեց մրցակցի նկատմամբ առավելության հասնել (6-4, 6-4) եւ շահել մրցամարտը. Դավիթի հաջորդ մրցակիցը ֆինն Յարի Նիեմինենն էր: Ցավոք, Դավիթին չհաջողվեց նրան հաղթել (2-6, 6-2, 2-6):

Մրցաշարում հաջող է հանդես գալիս ռուսաստանցի Միխայիլ Յուժնին: Նա հաջողաբար հաղթելով գերմանացի Շուլերին (7-6, 6-1) եւ սլովակ Հրբատուն (6-4, 6-2) մտել է քառորդ եզրափակիչ: Կիսաեզրափակիչի ուղեգրի համար պայքարում Յուժնին ուժերը չափի է թաիլանդցի Պարադորն Շրիչափխանի հետ: Վերջինս երկու խաղափուլում հաղթեց կորեացի Լի Խյուն Թայքին (6-4, 6-3):

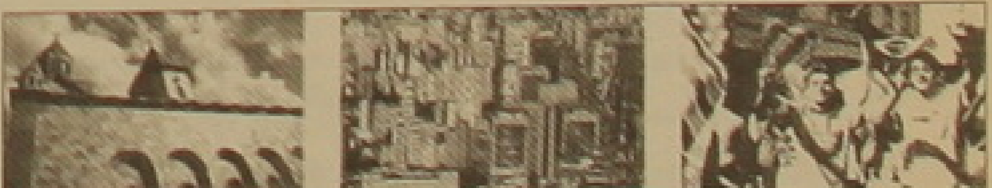

Առաջին անգամ Հայաստանում
ներկայացվում է բրազիլահայ լուսանկարիչ
Նորայր Շահինյանի
լուսանկարների հավաքածուն
Սեպտեմբերի 20-ից հոկտեմբերի 5-ը
Բացումը՝ 20.09.2004, ժամը 13.00 - ին
Արմենպրեսի ֆոտոսրահ, Երեւան, Զաքյան 10

ԱԶԳ

Ծանուցում

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է մրցույթ «Արվեստ եւ մշակույթ» եւ «Արեւելք-Արեւելք» ծրագրերի պատասխանատուի պաշտոնի համար:

Թեկնածուն պետք է ունենա՝

- Արվեստի եւ մշակույթի բնագավառում մեծ հետաքրքրություն
- Բարձրագույն կրթություն հումանիտար գիտություններում
- Հայկական մշակույթի լավ իմացություն
- Նվազագույնը երկու տարվա աշխատանքային փորձ միջազգային կազմակերպություններում
- Կազմակերպչական ունակություններ
- Համակարգչային ծրագրերի իմացություն (MS Office)
- Տեղեկատվության գաղտնիության պահպանման կարողություն
- Նպատակներ ձեւակերպելու եւ դրանց հասնելու կարողություն
- Ծանրաբեռնված աշխատելու ունակություն
- Անգլերենի, հայերենի եւ ռուսերենի գերազանց իմացություն:

Խնդրում ենք ուղարկել Ձեր ինքնակենսագրությունն ու հետաքրքրության նամակը ***jobs@osi.am*** էլեկտրոնային հասցեով կամ ներկայացնել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ՝ Երեւան 10, Պուշկին 1, բն. 2, մինչեւ 2004 թ. սեպտեմբերի 24-ը, ժ. 18:00-ը: Լրացուցիչ տեղեկություններ կարելի է ստանալ 542119, 541719, 543901 հեռախոսահամարներով:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԸ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

«Զանգվածային լրատվամիջոցներ» ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է դրամաշնորհի մրցույթ ուղղված՝ տպագիր զանգվածային լրատվության միջոցներում Հայաստանյան հասարակական-քաղաքական զարգացումների լուսաբանմանը եւ ժողովրդավարացման ու սոցիալ-տնտեսական զարգացման օրախնդիր թեմաների շուրջ քննարկումների ծավալմանը՝ քաղաքական ուժերի հնարավորինս լայն ընդգրկմամբ: Դրամաշնորհի մրցույթն ուղղված է բացառապես գործող տպագիր զանգվածային լրատվության միջոցներին: Ներկայացվող ծրագրերը կարող են ենթադրել թերթերի հավելվածների հրատարակում, կլոր սեղանների կազմակերպում, արտահայտված տեսակետների բազմազան լուսաբանում հատուկ խորագրերում եւ այլն: Ծրագրերն անհրաժեշտ է ներկայացնել ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակ մինչեւ 2004թ. հոկտեմբերի 15-ը ներառյալ: Դիմումի ձեւ եւ հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան, 375010, Պուշկինի 1, բն. 2,
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
էլ. փ.՝ samvel@osi.am; կամ այցելել՝
http://www.osi.am

Սեպտեմբերի 24-ին, ժամը 17.00 Պուշկինի 3ա հասցեում (Ժուռնալիստների տուն) տեղի կունենա մրցույթի հետ կապված հարցերի պարզաբանման սեմինար:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀ-ի Հայաստանյան մասնաճյուղը հայտարարում է դրամաշնորհի մրցույթ, ուղղված՝ մարզերի խնդիրների լուսաբանման հնարավորությունների մեծացման միջոցով ինֆորմացիոն ինտեգրացիայի խթանմանը: Մրցույթին կարող են մասնակցել Երեւանում գործող զանգվածային լրատվամիջոցների բոլոր տեսակները: Ներկայացվող հայտերը պետք է պարունակեն նախատեսվող ինֆորմացիոն հաղորդումների թողարկումը կամ տարածումը առնվազն Երեւանի տարածքում: Ծրագրերն անհրաժեշտ է ներկայացնել ԲՀԻՕՀ-ի Հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակ, հայտերի ներկայացման ձեւին համապատասխան, մինչեւ 2004թ. հոկտեմբերի 22-ը ներառյալ: Հայտի ձեւ եւ մրցույթի վերաբերյալ հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2,
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
էլ. փ.՝samvel@osi.am; կամ այցելել՝
http://www.osi.am

Սեպտեմբերի 24-ին. ժամը 17.00 Պուշկինի 3ա հասցեում (Ժուռնալիստների տուն)տեղի կունենա մրցույթի հետ կապված հարցերի պարզաբանման սեմինար:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է մրցույթ՝

բանկային մեթոդաբանության եւ վերլուծությունների վարչության բանկային մեթոդաբանության եւ կարգավորման բաժնում բանկային մեթոդաբանի պարտականություններն իրականացնող համապատասխան մասնագետ ընտրելու համար: Բանկային մեթոդաբանի աշխատանքի նպատակը բանկային վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում առկա խնդիրների բացահայտումը, դրանց լուծումների, բանկային համակարգի կարգավորման եւ վերահսկողական մեթոդների բարելավման նպատակով առաջարկությունների մշակումն է:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն.

- բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն,
- բանկային գործի եւ օրենսդրական ու նորմատիվային դաշտի խոր իմացություն, մակրոէկոնոմիկայի եւ հաշվապահության ոլորտներում բավարար գիտելիքներ, ռիսկերի կառավարման խոր իմացություն,
- բանկային համակարգում առնվազն 2 (երկու) տարվա աշխատանքային փորձ,
- հայերենի, անգլերենի ու ռուսերենի գերազանց իմացություն (մասնագիտական գրականություն ընթերցելու, բացատրություններ տալու նպատակով):

Պաշտոնում աշխատելու համար անհրաժեշտ է ստեղծագործական մտածելակերպ, վերլուծելու, վերլուծածն ի մի բերելու (սինթեզելու) ունակություն, պատասխանատվություն, ինքնուրույնություն:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ սեպտեմբերի 24-ը կարող են դիմել ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակազմի անձնակազմի կառավարման բաժին՝ միաժամանակ ներկայացնելով հետեւյալ փաստաթղթերը.

- դիմում
- ինքնակենսագրություն (ռեզյումե)
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ
- անձնագրի պատճենը
- դիպլոմի եւ դիպլոմի միջուկի պատճենները
- զինգրքույկի պատճենը (արական սեռի ներկայացուցիչների համար)
- աշխատանքային գրքույկի պատճենը
- 2 երաշխավորագիր բանկային համակարգում աշխատող անձանցից (ցանկալի է)
- երկու գունավոր լուսանկար, 3x4 չափի:

Հեռախոսահամարներ՝ 56-14-40 եւ 06-30 (ներքին)

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը սեպտեմբերի 17-ի նիստում Կենտրոնական բանկի գործառնությունների տոկոսադրույքները թողեց անփոփոխ. կնքվող ռեպո-համաձայնագրերի տոկոսադրույքը՝ տարեկան 4, տրամադրվող լոմբարդային վարկերինը՝ 16, իսկ ներգրավվող ավանդներինը՝ 1 տոկոս:

***

ԿԲ մամուլի ծառայությունը հրապարակում է օգոստոսի 20-ից սեպտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում մակրոտնտեսական իրավիճակի եւ ֆինանսական շուկայի միտումների նկարագիրը:

Մակրոտնտեսական իրավիճակը: Ըստ Ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնական տվյալների, օգոստոսի 20-31-ը գրանցվել է -0.86 գնաճ:

Օգոստոսի 20-ից սեպտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում բյուջեի միջին օրական հարկային եկամուտները կազմել են մոտ 1 մլրդ 115 մլն դրամ:

Դրամավարկային քաղաքականություն: Օգոստոսի 20-ից սեպտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի բազան աճել է 3 մլրդ 22 մլն դրամով՝ կազմելով 112 մլրդ 774 մլն դրամ: Փողի բազայի աճն ուղեկցվել է ԶԱԱ-ի 1 մլրդ 96 մլն դրամ նվազումով եւ ԶՆԱ-ի 4 մլրդ 118 մլն դրամ աճով:

ԶԱԱ-ի նվազումը հիմնականում պայմանավորված է եղել արտաքին պարտքի եւ արտաքին պարտքի տոկոսագումարների վճարմամբ՝ համապատասխանաբար 298 եւ 477 մլն դրամ գումարի չափով, ինչպես նաեւ անդամակցության գումարների վճարմամբ՝ 57 մլն դրամ գումարի չափով: Վերջիններիս զուգահեռ նվազել են նաեւ այլ ակտիվները՝ 264 մլն դրամ գումարով:

ԶՆԱ-ի աճը պայմանավորված է եղել կառավարության պարտավորությունների աճով, ինչը հիմնականում կենտրոնական գանձապետական միասնական հաշվի մնացորդի 3 մլրդ 865 մլն դրամ ծախսման եւ 186 մլն դրամ կառավարության դեպոզիտների ավելացման արդյունքն է: Բանկերի պարտավորությունները մնացել են անփոփոխ՝ կազմելով 14 մլրդ 103 մլն դրամ:

Օգոստոսի 27-ին նախորդած շաբաթվա ընթացքում փողի զանգվածն (առանց կուտակված տոկոսների) աճել է 1 մլրդ 913 մլն դրամով եւ կազմել մոտ 245 մլրդ 284 մլն դրամ: Շրջանառության մեջ եղած կանխիկն աճել է 1 մլրդ 867 մլն դրամով, իսկ ավանդները՝ 46 մլն դրամով: Ցպահանջ արտարժութային ավանդներն աճել են 1 մլրդ 124 մլն դրամով, իսկ ցպահանջ դրամային ավանդները նվազել են 265 մլն դրամով: Ժամկետային արտարժութային ավանդներն աճել են 1 մլրդ 114 մլն դրամով եւ կազմել 60 մլրդ 251 մլն դրամ: Պայմանավորված վերոգրյալով՝ դրամային զանգվածը նվազել է 618 մլն դրամով եւ օգոստոսի 27-ին կազմել 123 մլրդ 891 մլն դրամ:

Ֆինանսական շուկայի միտումները: Նշված ժամանակաշրջանում թղթակցային հաշիվների միջին մակարդակը կազմել է 20,330 մլն դրամ, իսկ պարտադիր պահուստավորումը՝ 14,849 մլն դրամ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ներքին արժութային շուկայում, ՊՊ առաջնային եւ երկրորդային շուկաներում դիտվել են հետեւյալ միտումները:

Ներքին արժութային շուկա: ՀՀ ԿԲ կողմից վաճառվել է մոտ 353 հազ. եւ գնվել է մոտ 61 հազ. ԱՄՆ դոլար՝ համապատասխանաբար 521.60 եւ 510.10 դրամ փոխարժեքներով:

Միջբանկային շուկայում գործառնությունների համախառն ծավալը կազմել է 91 մլն ԱՄՆ դոլար, որից 46 մլն ԱՄՆ դոլարի առք եւ 45 մլն ԱՄՆ դոլարի վաճառք՝ համապատասխանաբար 514.96 եւ 516.46 դրամ միջին կշռված փոխարժեքներով:

Նշված ժամանակահատվածում արտարժույթի շուկայում ձեւավորված ՀՀ դրամի փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեքավորվել է 0.14%-ով՝ 516.48 դրամից մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց հասնելով մինչեւ 515.76 դրամի:

ՊՊ առաջնային շուկա: Տեղի է ունեցել ՊՊ-երի 2 թողարկում, տեղաբաշխվել են 49 եւ 52-շաբաթյա պարտատոմսեր՝ 1 մլրդ դրամ ընդհանուր ծավալով: Առաջին շաբաթվա ընթացքում թողարկվել է 49-շաբաթյա պարտատոմս՝ 500 մլն դրամ ծավալով, որի նկատմամբ պահանջարկը կազմել է 1 մլրդ 137 մլն դրամ (227.37%)՝ արդյունքում ձեւավորելով 5.1266% միջին կշռված եկամտաբերություն: Երկրորդ շաբաթվա ընթացքում տեղաբաշխվել է 52-շաբաթյա պարտատոմս՝ 500 մլն դրամ ծավալով, որի նկատմամբ պահանջարկը կազմել է 1 մլրդ 82 մլն դրամ (216.46%) եւ ձեւավորվել է 5.0499% եկամտաբերություն:

ՊՊ երկրորդային շուկա: Իրականացվել է 1 մլրդ 657 մլն դրամի գործարք՝ 5.16% միջին կշռված եկամտաբերությամբ: Առաջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվել է 659 մլն դրամի գործարք՝ 5.43%-ով, երկրորդ շաբաթվա ընթացքում՝ 998 մլն դրամի գործարք՝ 4.99%-ով:

Միջբանկային ռեպո գործառնություններ: Միջբանկային շուկայում իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը կազմել է 1 մլրդ 536 մլն դրամ՝ 4.65% միջին կշռված տոկոսադրույքով: Առաջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվել է 1 մլրդ 237 մլն դրամ ծավալով ռեպո գործարք՝ 4.52%-ով, երկրորդ շաբաթվա ընթացքում՝ 299 մլն դրամ ծավալով գործարք՝ 5.17%-ով:

Հաջորդ երկշաբաթյա ժամանակահատվածի ծրագրավորում: Սեպտեմբերի 3-16-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի բազայի միջին ցուցանիշը կկազմի 109 մլրդ 763 մլն դրամ:

Ըստ ծրագրավորման, կիրականացվի 235 մլն դրամի արտաքին պարտքի տոկոսագումարի վճարում, 743 մլն դրամի արտաքին պարտքի մարում, ինչպես նաեւ 300 մլն դրամի անդամակցության գումարի վճարում: Նախատեսվում է նաեւ այլ ակտիվների նվազում՝ 426 մլն դրամով: Վերոհիշյալ հոսքերը կհանգեցնեն ԶԱԱ-ի ցուցանիշի 1 մլրդ 704 մլն դրամի նվազմանը:

Կառավարության զուտ պարտավորությունների ցուցանիշը, ըստ Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության բյուջետային հարցերի հանձնաժողովի տվյալների, կնվազի 1 մլրդ 320 մլն դրամով՝ պայմանավորված կենտրոնական գանձապետարանի միասնական հաշվի մնացորդի 1 մլրդ 144 մլն դրամ գումարի կուտակմամբ եւ ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի պորտֆելից 176 մլն դրամի մասնակի մարմամբ: Բանկերի պարտավորությունները կնվազեն 413 մլն դրամով՝ ծրագրավորվել է իրականացնել 2 մլրդ դրամի գործառնություն՝ ներարկման ուղղությամբ: 426 մլն դրամով կաճեն նաեւ զուտ այլ ակտիվները: Վերոհիշյալ փոփոխությունները կհանգեցնեն ԶՆԱ-ի 1 մլրդ 307 մլն դրամի նվազմանը:

Հաշվի առնելով մակրոտնտեսական ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ինչպես նաեւ ֆինանսական շուկաներում առկա միտումները՝ ԿԲ խորհուրդը որոշեց տոկոսադրույքները թողնել անփոփոխ՝ բանկերից ներգրավված ավանդների համար 1%, ռեպո համաձայնագրերի համար՝ 4%, լոմբարդային վարկերի համար՝ 16%:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2004 թ. սեպտեմբերի 20-25-ը «Բոտասան» ՍՊ ընկերությունում (հասցեն է. Երեւան, Հանրապետության 62, նախկին Ալավերդյան) կազմակերպվում է որսորդական զենքի եւ ինքնապաշտպանական միջոցների ցուցահանդես-վաճառք:

Կցուցադրվեն Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառության մեջ գտնվող լավագույն որսորդական զենքերը եւ ինքնապաշտպանական միջոցները:

Ցուցահանդես-վաճառքի ընթացքում կգործի զեղչերի ճկուն համակարգ:

ՀԱՅՈՐՍՄԻԱՎՈՐՈՒՄ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 17.09.2004 Գինը՝ 100 դրամ